

Itëfëta nte kerëk Marëk panjare Yesu Wade yehëhna hnë inji kayëte

Ale herëk inji kayëte ña tufëhnana bare namu vacërakëlo vële hwëtahnëka Yesu va lehnëk Marëk herëk. Marëk (wacëde fëna San Marëk, Vantiyehn 12.12, 25), alintërawu Barënbabas yeho, umë lapëhnadëhëhniwo afayik Pol gë Piyer wadoku wadëw hni hna. (Njëki Vëvë Kolos 4.1; 1 Piyer 5, 13; Vantiyehn 13.5; 13; 15.36-41; Filemon 24). Mpëd ndampo Pol ñwëyëko nufa Marëk wati ryampo nte njidëho doku bare ikonjëlën ña ntiyako do Marëk anjiko njëka Pol ante cëdfiko ña hnë nkal Rom hna (1 Piyer 5.13).

Kayëte Itëfëta nte kerëk Marëk panjare Yesu ña ye inte yäk lëkwëk ña hnë vëkayëte vahnah hna vante hnësëd panjare uwám Yesu. Anji kayëte kerik mpëdara yëbëlan wabëhn wafëhw imbëd g'imbëd gë wafëhw imbëd gë wahi g'imbëd (55 gë 75) ga ndëcëk hnagi Yesu yä, Rom hna. Vële wok wäyena wasëwif herëhnik. Soñe umë Marëk gabahnëk wënamu warya wä wasëwif wä. Nësëd vantiyehn Yesu va. Tëfëtaf mpëdara pëhw g'imbëd gë warar (18) ma ntëbi hnë vifëmpëhnahnah Yesu hna wale rufahnëd Aju Wënu ña ye.

Wëlin wanës wakwëhn nafa hn'ïñi kayëte: vëréfal, wanës, Ahwëhn, Piyer, yine, fanka,

sadëha, wasariya.

Wëlin gante nke kayëte ka:

Pëhwëta ðoku Yesu (1.1-13)

Yesu njërënëdëhëhni vëres do nësëd gë wahnës waðindaryindan (1.14-8.30)

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ña pëgwëk pëyahnënd (8.31-10.52)

Yesu tënked Yerusalem hna (11.1-13.37)

Icëm do g'ibëhn Yesu ña (14.1-16.20)

Ikaraj San Ayary

¹ Ani pëgwëk Wanës Wakasëk wante hnësëd soñe Yesu Këris, Ajë Wënu ña. ² Aki pëgwëk gante nësëd hnë kayëte kila Esayi hna:

«Wënu ña më lehnëk soñe Arëhnayik a:
“Cañëtëryidëfuha afay mën a haryënkwa
hu pëhwëtëhni nkañ ña.”✧

³ Nëparyin! Asan ryekad wula hna, më lehnëd:
pëhwëtëryin nkañ Ahwëhn a,
dinëndina vankañ vacatah ðus!»✧

⁴ Awa, koyëna San Ayary a njiko wula hna ðarël sën Yurëdan hna; njaryëdëhëhniwo vahnë va ntehnatëndëhni: «Gwëcëtaryin vankeya va do ayaryiwu; Wënu ña tavëhnañnu wameh hun ña.» ⁵ Vële lëdëk resiyo vë Yude va do gë vëvë inaw Yerusalem va fop njidëniho vëhni San hna; putadëniho tase bulunda hna wameh wante ntini ña do San njaryëdëhëhniwo hnë sën Yurëdan hna. ⁶ Umë viyi vile liyik gë wëñahn yonkomb ntiyadëho do ryl uyand ñëbadëho sah hna; vampul tokëdëho do gë

wadëj. ⁷ Pëyadëhëhniwo kore ÿa: «Ale rëfidëho ÿa umë lëbëko; catëla dënk fëtahnu viÿëba wapary wadëwu ña. ⁸ Ami, hnë wënka njaryëdëmu, bare umë, g'Iyir Ipacah Wënu ña njaryëdëhu.»

Yary ÿa g'iyëkëhnahn menehn Yesu ña

⁹ Hara, hnë wati rac, Yesu Nasaret matiko, ankol ambë resiÿo Galile hna do San njaryëkawo sën hna. ¹⁰ Ante mëyëtaðëho Yesu wënka ña, nuko tañ ambin ña ga piðëtað do Iyir Ipacah iña cëlëlehni hnë umë; gë fah mëntëlëniho. ¹¹ Tac kopa vë g'ambin nk>wëryëlehni ga ntehnëd: «Ajë mën ale ÿadëfu ðus a yeru; gë wëjë nëñëko ðus.»

¹² Ga ndëcëk watac, Iyir iña më cañëtëka tañ Yesu wula hna. ¹³ Wafac wafëhw wahnah ñëwëko wula hna, do njëkëhnahnëkawo Sintani menehna hnam. Gë wulaw ÿa nkelahnëniho do wamëleka ña pabënihawo.

Vërefal vëryënk>wëryënk>w Yesu va

¹⁴ Ante pëlayiko San ña, Yesu njiko Galile. Karañëdëhëhniwo vahnë va Wanës Wakasëk Wënu ña. ¹⁵ Ntehnëdëho: «Wati ÿa tëkëk, Naw Wënu ña tëhajëk; gwëcëtaryin vankeya hun va do kwëtahñëryin Wanës Wakasëk ña!»

¹⁶ Fac ryampo, Yesu tëfary lant sankaf Galile hna njasëdëho ante nukëhniwo vëfëla wuwis vëhi ña, Simo g'aheryu Andëre. Waryeyët ntonëdëniho lant hna pëlahñënihëhni wuwis. ¹⁷ Yesu më ntehnëkëhni: «Tëfino do ntifëmu vëfëla vahnë.» ¹⁸ Tavëlehnëni tañ waryey waheheya uwis ÿa tëfëlehnëndëniha.

19 Yesu më mbok njik ɲaŵët toyë do më mbok nukëhni kat vëhni Sak g'aheryu San, viju Sebede vële yeho kulu lëŵ hni hna. Waryey walëŵ hni ŵa pëhwëtëdëniho. 20 Nundëhni tuɲ macëlehnëhni; tavëlehnëniha rëm hni, Sebede, kulu hna gë vëryokuɲ va, do tëfëlehnëniha Yesu.

Asan ale nkeni gë yine

21 Yesu gë vërëfal vëlëŵu va njiniho naŵ Kaperënaŷum hna. Fac ntaŵëla wasëwif hna, Yesu tënkëko caliɲa hna do pëgw karaɲëndëhni vahnë va. 22 Vële

hnëpadëhawo va pëmpëhnahnëkëhniwo gante karaɲëdëhëhniwo ka, kabi gelohna gante karaɲëdënihëhni vëharan sariya ka; umë, g'ucankaf karaɲëdëhëhniwo. 23 Hnë wati rac dënk asan ale pëlako yine tënkëko caliɲa ntëŵ hni hna do ndekako: 24 «Ye ye yëbëlan fu, Yesu mbë Nasaret? Afërëkanëfu bi yijëru? Njëtëbu dŷus ale yeru ŷa: Afacah ale payik Wën ŷa yeru!»

25 Yesu më ɲañënahnekëka yine ŷa ntehna: «Demëhnary do cahnëryehna aŷi asan!» 26 Yine ŷa më ɲënkëka asan a gë fanka do më cahnëka ndekatënd dŷus.

27 Vahnë va fop pëmpëhnahnëkëhniwo dŷus do tëyëlëndëniho: «Ye ga ye inɲi karaɲ kasëk nte yëdahnik g'ucankaf ɲi? Aŷi asan wëla wayine ɲa ntehnëdëhëhni ntini iñë do maŵëndëniha!»

28 Awa, pëgwiko taɲ nësënde soɲe Yesu ŷa resiŷo Galile hna fop.

Yesu njërëndëdëhëhni vëres vëyabah

29 Ante cahnëniho caliɲa hna Yesu njiniho gë Simo gë Andëre tere lëŵ hni hna do Sak gë San

fëna njintiniho. ³⁰ Hara, hnëmu asëvalu Simo ndakëko, kabi mbahn inji njakëkawo; ga təkək Yesu, më pëyaniha soņe lëwu ŷa. ³¹ Yesu më tēhaka, pëlaka vāk ŷi, matëndëlehna. Yak mbahn wā tavëlehna do pëgwëlehn nēhētēhnēndēhni.

³² G'anëka ga, ga njok lav a, vahnë va nji-nenēhniđënihawo Yesu vële resëko va fop do gë vële pëlaniho wayine. ³³ Vahnë vëvë navŷ va fop haryënkw rënka tere hna mbarëpëlëniho. ³⁴ Yesu njërënkëhniwo vëyabāh vële resëko sifa wates wanëmpëlah do ntakëhniwo fëna wayine wayabāh. Tavëlëhniwohna wayine űa nēsëni, kabi vëhni njëtëniho bi mo nke.

Yesu nkwayëtađëho Galile hna

³⁵ Wakëwak fo, Yesu matëko cahn navŷ hna, nji ñëŷ hn'ile njirëk, do hnam njëfađëho. ³⁶ Simo gë vërëfëlëntaŷu njilehnëni njëkëlehniniha; ³⁷ ga nuniha, më ntehnëniha: «Vahnë va fop njëkëlehnëđënihi.»

³⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Yinëfu sēñ haŷary, hnë vankol vamb đarël vi. Tëfëko fëyahnu hnam fëna Wanës Wakasëk űa, kabi soņe umë yijëbu.» ³⁹ Do njilehnëni hnë Galile hna fop; pëyađëhëhniwo Wanës Wakasëk űa vacaliņa vamb resiŷo va do ntađëhëhniwo wayine űa.

Yesu njërënëđëha ahwëhn mbiŷ

⁴⁰ Ahwëhn mbiŷ űa më njijëk haryënkw Yesu ndëkwëhnëk do muntahna ntehna: «Ge ñadu, kodu ayërëno, afacënëlehno.»

⁴¹ Yesu më kaÿëhnahnëka g'umë; më njelëk vák ÿa, ñaka do ntehna: «Ñadëfu: Pacëry!»
⁴² Tañ, ambiÿ ña tavëlehna do pacënëlehni.

⁴³ Awa, Yesu më ñañëhnahnëka, cañëta, ntehna: ⁴⁴ «Nëpary ðus, ant'afëyahna ahnë wañi; yiry njëki asëna wasadëha ÿa, do canëry sadëha le kerëk Moyis ntinde ÿa. Koyëna vahnë va fop njëtëdëni pacëru.» ⁴⁵ Asan a njiko, bare pëgwëko pëyahñënd ile-wo-le hna ile yeha ÿa. Soñe rac Yesu kodilohna mbok ténk wahnañ hna gante ñad ka; hnë wëwac wayirah hna ñëwëdëho. Do vahnë va nijjëtëniho ÿalu hna matindëni gante-wo-gante.

2

Yesu asan ale ye vorovoro njërënëd

¹ Ga ndëcëk wafac, Yesu më mbok njik Kaperënaÿum, do njëtayiko tere hna nke.
² Kore vahnë varëpëlëko hnam, hafo golohna igwac wëla përhna rënka tere hna. Yesu Wanës Wakasëk ña pëyadëhëhniwo. ³ Vësan tükëlehnini, njonëhniha Yesu ale ye vorovoro ndibini vësan vëhna. ⁴ Bare wahodilohna tufëniha Yesu, vahnë va pëbëniho. Awa më kayëni tējëtëni ile rëjahnik cery ña bay hn'ile nkeho Yesu hna; më cëlëndëniha ale yeho vorovoro ryakëko uway hna hatëh hante ntiniho hna. ⁵ Ga nuk Yesu kwëtahn vëÿi vësan ña, më ntehnëka ale ye vorovoro ÿa: «Ajë mën, wameh hu ña tavëhniru.»

⁶ Awa vëharan sariya vëryampo, vële lañako hnam va, nahadëniho: ⁷ «Soñe ye nësëd aÿi

asan aki? Wënu ña njewëd! Mo hod tavëhn wameh? Wënu ña fo hod!»

⁸ Yesu njëtëko tañ itoñañ dëw hni ña, më ntehnëkëhni: «Soñe ye hnahañun aki? ⁹ Ge ntehnëbu: “Wameh hu ña tavëhniru”, ma ge ntehnëbu, “Matëry, ahnuf uway hu wã, ayas?” ryampo bi ÿak hnëñëk nësi hnë wañi? ¹⁰ Bare ñadëfu ayëtu: Ajë Ahn'a kwëhñak fanka tavëhna ahnë wameh ðuniya li.» Awa Yesu më ntehnëka ale ye vorovoro ya: ¹¹ «Ami ntehnëdëmi, matëry, nufëry uway hu wã awënc!» ¹² Matëlehn tañ, nuf uway lëwu wã, cahnëlehn tase vahnë va fop. Soñe umë, pëmpëhñahnëkëhniwo ðus; umë cëmbëdëniha Wënu ña ntehnëndëni: «Kobëri nulëfuhna g'iyin ki!»

Yesu macëdëha Levi

¹³ Yesu gë tëfary lant sankaf Galile ka mboko nji. Vahnë vëyabah yihahnidëhawo do karanëdëhëhniwo. ¹⁴ Ga ndëcëd, më nuka Levi, aju Alëfe, ga ntañak biro hn'ile cosahnëde ÿatëtanke hna. Yesu më ntehnëka: «Tëfe!» Levi matëlehn, tëfa.

¹⁵ Tac Yesu tokëko roka tere Levi hna. Vëřëf ÿatëtanke vëyabah gë vëwen tokëlandëniho do gë vëřëfal vëlëwu va, kabi njabëniho sifa vahnë vërac hnë vële rëfalëdëhawo hna. ¹⁶ Vëharan sariya vële yentiko gë wafarise va nunihawo Yesu ga tokëlandëni gë vëyi vahnë fop, më tëyënihëhni vëřëfal vëlëwu va: «Soñe ye tokëlahnëdëni gë vëřëf ÿatëtanke do gë vëwen vi?»

17 Yesu nkwëryëkëhniwo, më ntehnëkëhni: «Vële wok vëresëna va balëlēhniha g'ayërën, vëres va valëkëhni. Yijëla wacëwëhni vële satëk, bare vëwen yijëbu wacu.»

Yesu nësëd soņe suņ ŷa

18 Fac ryampo, vëřëfalSan Ayary va gë wafarise wã cuņëniho. Awa vahnë më njiĵëni tëyëniha Yesu: «Soņe ye cuņëdëni vëřëfal San Ayary vi gë wafarise wï, do vëřëfal hu vi vësuņëdina?»

19 Yesu më ntëkwakëhni: «Ntiyahněku bi vëfay iñël va kodëni cuņëni wati nte nkelahnëni g'ale ŷëlëd a? Kodina nke koyëna! Wahodina cuņëni ge g'ale ŷëlëd a nkolahnëni. 20 Bare wati yejëk ile nufëhnandeniha ale ŷëlëd a; fac rac cuņëdëni.

21 «Ahnë kadëdina ankwëŷ pand kasëk, nte wok kwëŷana ten, hn'ipand cër; ge gena më, ankwëŷ pand kasëk iņa, ge ndagik, kwëŷad do citëd pand cër iņa do hatëh ha njankëd dūs.

22 Ahnë tawëdina fëna uñen kasëk hnë waryëpët wasër; ge gena umë, uñen uņa tënkenëd waryëpët wã: uñen uņa ndehëtaď, waryëpët wã fëna pëřëkaď. Uñen kasëk uņa hnë waryëpët wëhasëk tawëde!»

Yesu ye Ahwëhn fac ntawëla ŋa

23 Hnë fac ntawëla ndampo, Yesu wëhaŷ ndëcëtaďëniho gë vëřëfal vëlëwu va. Ga njasëdëni, vëřëfal vëlëwu va pëgwëlehnëni nkubëndëni vantimp va do cemëndëni.

24 Wafarise wale yeho hnam wã, më tëyëniha Yesu: «Yëkëry, soņe ye ntifëni vëřëfal hu vi

ile nkok maŵëryana sariya fu ŷa ntiyi hnë fac ntaŵëla hna?»

²⁵ Yesu më ntëkwakëhni: «Kobëri karanjëluhna bi ile ntiko David hnë fac ryampo ante mbalëkëhniwo do inte yokëhniwo, umë dënk gë vërefëlëntaŵu va? ²⁶ Tënkëko cery Wën hna do tok mburu nte kwëtëhniko Wënu ŋa. Abiyatar yeho asëna wasadëha asankaf a wati rac. Sariya fu ŷa vësëna wasadëha va fo maŵëryanëko tokëni vamburu vatac, bare David nufëko do njëdfahni fëna vërefëlëntaŵu va.»

²⁷ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Ntaŵëla ŋa soŋe ahn'a liyik; ahn'a diyina soŋe ntaŵëla.

²⁸ Soŋe umë, Ajë Ahn'a dënk ye Ahwëhn wëla fac ntaŵëla ŋa.»

3

Yesu ahnë njërëned hnë fac ntaŵëla

¹ Fac ryampo, Yesu mboko tënk calija hna. Asan ale cëmëko vák yeho hnam. ² Wafarise ŵa njëkëdënihaŵo dŵus Yesu bi njërënedëha hnë fac ntaŵëla hna, kabi ñadëniho nuŷani ile pëyahnëdëni menëk pëlahni. ³ Yesu më ntehnëka asan ale cëmëko vák ŷa: «Matëry, ahahn fagant.»

⁴ Tac më tëyëkëhni: «Ye ntehnëk sariya fu ŷa? Ntiyi ufëren hnë fac ntaŵëla hna ma uŵeh? Afehëta ahnë icëm ma aryawä?» Waŷadilohna ntëkwani.

⁵ Yesu njëkëkëhniwo vëhni fop ga ntavah do njiŵëhnahnëkawo fëna kabi ŋwëyëni vëhwëtahnëdëfina. Awa më ntehnëka asan

a: «Yeli vák hu ýi.» Njelëehn do vák ýa mbokalehna fëren fo. ⁶ Wafarise wã cahnëlehnëni caliña hna njini mbarëni gë wëlawo ahnaŵ wã Erođ soñe nësëlëni bi hak kodëni ndaŵehnahñëniha Yesu.

Kore yabah yihahñidëha Yesu

⁷ Yesu gë vërefal vëlëwu va njiniho gë cape lant Galile ka do kore sankaf rëfëlehnëkaŵo. Vahnë vërac Galile gë Yude matiniho, ⁸ do gë Yerusalem, gë resiyo Idumeya, gë resiyo ile ye gë cape ñëntaŵ Yurëdan ka do gë ca-haraß Tir gë Sidon. Wakore watac vëhni Yesu njijëniho, kabi njëtaniho ile ntid ýa. ⁹ Awa Yesu më tëyëkëhni vërefal vëlëwu va njonëhñiniha kulu kay hnam kabi kore ýa peñëlëdëniho ca-haraß lëwu: ¹⁰ njërënekëhniwo vahnë vëyabah, awa vëres va fop cëñëlëdëniho soñe ñakëniha vëhni fëna. ¹¹ Do ge vële pëlani wayine va nunihawo, ndëkwëhñëdëni haryënkw lëwu do ndekandëni: «Ajë Wënu ña yeru!» ¹² Bare Yesu ñañëhahñëdëhëhniwo ntehnëdëhni ntë pëyahnëni bi mo nke.

Yesu tëhñadëhëhni Pëhw gë Vëhi va

¹³ Yesu kayëko hn'ikuñ, macëkëhni vële tëhñako njijëni le nkeho hna do njiniho. ¹⁴ Koyëna tahnëkëhniwo Pëhw gë Vëhi va [do macëhni vëfayik] soñe tëfëlëndëni g'umë do payëndëhni pëyahnëndëni Wanës Wakasëk ña, ¹⁵ do g'imëk ntandënihëhni wayine ña. ¹⁶ Wëlihëhni Pëhw gë Vëhi va: Simo nte macëko Yesu Piyer; ¹⁷ gë Sak, g'aheryu San, vëhni vëhi tak viju Sebede yeho. Yesu Bowanerëges

macëkëhniwo. Umë fëhnëtanëd «vësan vële mëntëlëni g'ufarat»; ¹⁸ Andëre, gë Filip, gë Barëtelemi, gë Matiye, gë Toma, gë Sak aju Alëfe, gë Tade, gë Simo ale hahnëndak soņe nkal dëw hni ŋa Kanan, ¹⁹ do gë Yudfa Isëkariyot, ale yedf aroka Yesu ŷa.

Yesu, vëvë tere lëwu va ŷad nufëniha

²⁰ Tac Yesu më mbokak gë tere. Umë gë vërëfal vëlëwu va wahodilohna tokëni roka ŷa kabi hnam fëna vahnë vëyabah varëlëko. ²¹ Vëvë tere lëwu va, ga njetani watac, kahnëtalehnëni soņe nji nufiniha, kabi ntehnëdëniho: «Cenaka!»

Yesu gë Belësebul

²² Vëharan sariya vële wātiko Yerusalem va ntehnëdëniho: «Asankaf yine le wacik Belësebul ŷa fëlaka!» do kat: «Iŷi yine yëdadëha fanka canahnëndëhni waņi wayine!»

²³ Awa Yesu më macëkëhni nësëhnëkëhni g'inqi mëntëndëlehn: «Sintani hak kod cëna umë dënk? ²⁴ Ge vële vankëk inaw hmetëdëni vëhni fo, naw tac godina kahn; ²⁵ do ge vële vankëk tere mëtëdëni vëhni fo tere rac godina kahn. ²⁶ Awa ge Sintani mëtëryad umë fo, ge ucankaf ntëwu ŋa gona mbank, godina nko kahn, tëkwëd. ²⁷ Ahnë godina tënk hnë tere asan ahwëhn fanka do nuf hnapul lëwu ŷa, ge ñabëlahna ten asan ahwëhn fanka arac; ge ñabëka, kod nuf le-wo-le ŷa tere lëwu hna. ²⁸ Toña ŷa fëyadëmu: vahnë va, kode tavëhnini wameh wadëw hni ŋa fop gë wayëw wante njewëdëniha Wënu ŋa fop. ²⁹ Bare ale

yewëdëha Iyir Ipacah iña tavëhnëdëna muk, uwi wëh dihëtëdëna.»

³⁰ Yesu nësëhnëkëhniwo koyëna kabi vëhni lehnëdëho: «Gë yine nkeni.»

Hnëmu Yesu gë vëheryu

³¹ Hnëmu Yesu gë vëheryu tükëlehnini; ñëwëni pëh hna do payëniha ahnë macehna.

³² Vahnë vëyabab lañako caharab Yesu, më ntehnik: «Nëpary, hnëmuh gë vëhery hu pëh hna nkeni, macëdënihi.»

³³ Yesu më ntëkwakëhni: «Mo ye hnëm mën ÿa do gë vëhery mën va?»

³⁴ Tac më njëkëkëhni vële lañako caharab lëwu va do ntehn: «Yëkëryin, hnëm mën ÿa gë vëhery mën va ani nkeni. ³⁵ Vële lid ile ñad Wënu ña vëhni ye hnëm mën ÿa gë vëhery mën va.»

4

Uhnës uryindaryindan soje ahnad uhnëda wã

¹ Yesu mboko pëgw karajëndëhni tëfary lant Galile hna. Kayëko hnë kulu ile yeho lant hna, ntaña kabi kore sankaf varëpëlëko caharab lëwu. Darël wënka hna ñëwëniho

² do Yesu gë wahnës wadindaryindan karajëdëhëhniwo viyë viyabab; hn'ikaran dëwu hna ntehnëdëhëhniwo: ³ «Nëparyin! Fac ryampo asan yiko ipahn uhnëda kaÿ dëwu hna.

⁴ Wati nte pahnedëho wanëc ña, wëdampo nkaÿ hna njoko: wusëry wã më njijëni kohnëni.

⁵ Wëdampo wëraka njoko ile nkok yabëna nkal. Wanëc ña pëhnëlehn tan kabi nkal iña

tëwëlohna. ⁶ Ulav wã, ga njakëk, më kankënëk wayor ña, kabi vënkahn va yabëlawohna. ⁷ Wañëc wëdampo hnë wadëmpëhn njoko. Wadëmpëhn ña më naÿëk do ndaw̄ uhnëda wã, ñoñ dëwëlohna. ⁸ Bare wañëc wëdampo nkal përen hna njoko; pëhnëko, naÿ do ntëw̄: wëdampo wañëc wafëhw warar (30), wakaw̄ary wafëhw imbëd g'iryaw̄ (60), do wakaw̄ary kat keme (100).»

⁹ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Nëparyin d̄us, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

Soñe ye nësëd Yesu gë wahnës wadindaryindan

¹⁰ Vële rëfëlehnëdëhawo kwëlëkwël va do gë vëfayik pëhw gë vëhi va, ga nkeni vëhni fo gë Yesu, më tëyëniha soñe wahnës wadindaryindan wã. ¹¹ Më ntëkwakëhni:

«Nuÿarun w̄uhnë uyët ile sow̄iko, hnësëd soñe Naw̄ Wënu ña, bare vëÿëntaw̄ vi had uhnës uryindaryindan fo nkwëryëdëni, ¹² do koyëna: «“Kod njëkëni d̄us, bare hara wahnudina paryi, kod nkwëryëni d̄us bare hara ñoñ wayëtëna paryi,

ge gena umë mbokajakëndëni gë Wën do Wënu ña tavëhna këndëhëhni wameh wadëw̄ hni ña!”»

Yesu uhnës uryindaryindan ahna d̄ uhnëda wã nkabahnëd

¹³ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Yëtëluhna ile ye uwi uhnës uryindaryindan? Awa hak kodun ayëtu wahnës wadindaryindan wayëntaw̄ wã

fop? ¹⁴ Ayam a wanës Wënu ña pahnëd. ¹⁵ Vëryampo had nkaŵ nkeni le njodf wanës hna: ge tøk nkwëryëni, Sintani tøkif tebëhni wanës wante fahnik hnë vëhni ña. ¹⁶ Vëryampo had nkal kwëhn wëraka nkeni: nkwëryëdëni wanës ña do g'uhnatah maŵadëni. ¹⁷ Bare waravëdina kwëhna vënkahn hnë vëhni, toye fo kwëtahnëdëni. Ge ryëñah ŵa tøkëhnikëhni ma ge mbërehnini soñe wanës Wënu ña, tavëdëni tañ kwëtahn ña. ¹⁸ Vëryampo kat nkeni had uhnëda ule yodf wadëmpëhn, umë ye vële wëryëd wanës, ¹⁹ bare wëbal yi duniya ña, ibora hnapul ña, do g'iña ile-wo-le ña tënkëdëhëhni, ndaŵëdëni wanës ña do ñoñ dëŵëdina. ²⁰ Bare vëryampo, hn'inkal përen hna tebadëni wanës ña: nkwëryëdëni wanës ña, kwëtahnëdëni do nkeni had ile lëŵëd, wëdampo wafëhw warar (30), wañentaŵ wafëhw mbëd gë ryaw (60), do wakaŵary kat keme (100).»

Uhnës uryindaryindan lampu

²¹ Tac Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Ahnë pëdëd bi lampu tac kob g'ancëhn ma kuyët hn'ipad? Gena bi kañëde yañ? ²² Ile soŵik ya fop tufahnëde, do ile soŵiko hn'umëhwëry ña fop njode humpen hna. ²³ Nëparyin d'us, ge kwëhnarun vanëf awëryahnu!»

²⁴ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Kwëtahnëryin nëf ile wëryëdun ya! Wënu ña ñañëndëhu g'añëña nte yañahnëdun ŵuhnë dënk ña do nkwënëdëhu kat. ²⁵ Kabi ale hwëhnañk ya nkwënënde; bare ale wok

kwëhnana ÿa tebëde wëla toye ile liyahnëka tëk nuÿa ÿa.»

Uhnës uryindaryindan uÿëc ule fëhnëd umë fo

²⁶ Yesu më mbok ntehnëk kat: «Wëlin g'ile mëntëlëni Inawÿ Wënu ña: asan fahnëd uhnëda kaÿ dëwu hna, ²⁷ tac fac-wo-fac ndakënd g'umëd ga, matënd g'acahnëfëd ga. Wañëc ña pëhnëd do naÿ hara yëtëna g'ante pëhnahnëk hafo naÿ ka. ²⁸ Nkal ña, umë dënk fëhnëndanëd uhnëda wã: wayor ña ten, tac uyat wã, do tëkwahn idaf wañëc ña. ²⁹ Puhnand tuñ wañëc ña daf ña, asan a pëgwëlehn ndokuñënd g'ikáca dëwu ña, kabi wati uhác wã rëkëk.»

Uhnës uryindaryindan uÿëc mutarëd

³⁰ Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Ye hoden mëntëndëlehnin Inawÿ Wënu ña? Gë iÿëhne uhnës uryindaryindan kodën nkabahnin? ³¹ G'uÿëc atëh mutarëd mëntëlëni; ge pahnik, uÿëc rac ye ule ÿak vak wã wabë ðuniÿa li fop, ³² bare ge nadik naÿëd hafo ntëb wanëda wante ye sarëdij ña fop. Cantëd wahnî wahnayah hafo wusëry wã kodëni kofëndëni cën dëwu hna.»

³³ Koyëna karañëdëhëhniwo Yesu g'iÿi sifa wahnës wadindaryindan; gante kodëni nkwëryëni ka nësëhnëdëhëhniwo. ³⁴ Nësëhnëdflëhniwohna hara gena gë uhnës uryindaryindan; bare ante nkeniho gë vërëfal vëlëwu va fo, wahnës wadindaryindan wã fop nkabëkëhniwo.

Yesu tëryëd sël sankaf

³⁵ Hnë fac rac ga nëkak, Yesu më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Danëtanëfu gë cape ñëntaŵ lant hadi.» ³⁶ Më koyanihëhni kore ŷa; vërëfal va më njonihä Yesu hnë kulu le nkehahnëko hna. (Awa, kabi Yesu hnë kulu tëko nke, më koyanihëhni kore ŷa do pëgwëni ndanëtandëni.) Wakulu wakawary tēfëlëniho. ³⁷ Tac sël sankaf pëgwëlehn cëlënd dŷ, wavonkëlo wënka ŋa njohandëho kulu ŷa, hafo pëgw tēmpënd hnam wënka ŋa. ³⁸ Yesu hawëhni kulu hna ndakëko wakwëf. Awa vërëfal vëlëwu va më nēgētëniha ndekatëndëni: «Aharan, cēm iŋa yeyinëk: kwëtahnëlihëfuhna bi nëf?»

³⁹ Yesu, nēgalehn, ŋañënahna sël ŷa do ntehna lant ŷa: «Ñëwëry yam! Demëhnary!» Sël ŷa teryalehn do njamëlehn fop.

⁴⁰ Tac Yesu më ntehnëkëhni: «Soŋe ye ntakëku aki? Soŋe ye worun kwëhnaluhna kwëtahn?»

⁴¹ Bare vërëfal va ntakëkëhniwo dŷ, më ntehnëlëni: «Mo ga ye awa aŷi asan? Wëla sël ŷa gë wavonkëlo wënka ŋa maŷëhnëdëniha!»

5

Yesu asan ale pëlani wayine njërëned

¹ Tëkëlehnëni gë cape ñëntaŵ lant Galile ka, hn'inkal bulunda Gerasen hna. ² Ga cëlëk Yesu kulu hna, asan cahnëlehn wayag hna, njijënd pankëlëni. Asan arac yine fëlakawo ³ do wayag hna ntëdëko. Ahnë kodilohna mbok ñaba, wëla gë vankënca; ⁴ ñabëdëho kwëlëkwël wapary ŋa gë wame waryëhwëra do wëbäk ŋa gë vankënca, bare nkubëdëho waryëhwëra

ŵa do mbëkëtëdëho vankënca va. Ahnë məkëdilawohna tërya. ⁵ Ndekadëho wayag hna do gë wahuŋ wale yeho tëfary lant hna g'umëd gë g'anent hara tëryëdina, do cërehnadëho gë wëraka ŵa.

⁶ Më nuka Yesu ɲawët; awa më nkaryëk nji ndëkwëhn haryënkw lëwu, ⁷ do ndeka gë fanka: «Ye ye yëbëlan fu, Yesu, Ajë Wën Hunte Sëpëk Fop? Këlami g'uŵac Wënu ɲa antë aliwo uŵeh!» ⁸ Asan a nësëko rac kabi Yesu tëko ntehna yine ŷa: «Cahnëryehna aŷi asan!»

⁹ Tac më tëyëka: «Hak maciru?»

Yine ŷa më ntëkwaka: «Ŵac mën ŵa “Njabëfun” ye, kabi vēyabah yefun.» ¹⁰ Do më këlaka antë canëhni nkal hna.

¹¹ Kore sankaf vampëhëmpëh ryavëdëho hnam, d'arël kuŋ hna. ¹² Wayne ɲa më këlaniha Yesu ntehnëni: «Cañëtëryifu rënkëfuni vaŋi vampëhëmpëh!» ¹³ Yesu më maŵëryanëkëhni. Awa wayine ɲa cahnëlehnëniha asan a do njini tënkënihëhni vampëhëmpëh va. Hara kore vatac nkëhnëko tëkëni wawuli wahi (2,000) vampëhëmpëh. Nëñëlëlehnëni vampamb kuŋ hna njini ntëbani lant hna do cëmëlehnëni fop.

¹⁴ Vësan vēle heryëdëhëhniwo vampëhëmpëh va, nkaryëlehnëni nji pëyahneni watac naw hna do gë wëhaŷ hna. Vahnë va njilehnini njëkëni ile liyak ŷa. ¹⁵ Tëkëlehnini hn'ile nkeho Yesu hna do nuniha asan ale pëlaniho kore wayine ŷa: ntañako, ntiyako viŷi do hakili ŷa mbokakawo fërën fo. Ntakëlehnëhni. ¹⁶ Vële yantiko fop va më tëfëtanënihëhni ile yeha asan ale pëlaniho wayine ŷa gë kore vampëhëmpëh ŷa. ¹⁷ Awa,

pëgwëlehnëni këlandëniha Yesu cahn resiyo lëw hni hna.

¹⁸ Wati nte kayëdëho Yesu kulu na asan ale yërenik a më tëyëka mawëryana tëfëlënti g'umë. ¹⁹ Bare Yesu mawëryanëlawohna, më lehnëkawo: «Bokary gë bulunda hu, do afëyahn fop ifërën ile ntinëhnëki Ahwëhn a kabi kayëhnahnëka gë wëjë.» ²⁰ Awa asan a njilehn pëgw pëyahnënd hnë Wahnaw Pëhw hna fop ile ntinëhnëkawo Yesu ya; do fop vële wëryëdëhawo va pëbëkëhniwo fëmpëhnahnah wã.

Aryagu Yayërus g'asëval ale yakëd viyi Yesu va

²¹ Yesu mbokako gë kulu ya gë cape nënta w lant ka. Ga tëkëk hnam, kore sankaf varëpëlëko caharaß lëwu; ante nkeho tëfary wënka na, ²² tëkëlehn asankaf cali na ale waciko Yayërus. Më nuka Yesu, ndëkwëhnëlehn haryënk w lëwu ²³ do këlahna dus nteha: «Këلامي, fandag mën fa cëm ina nke. Yij arinda wëbák ni afëhëtahna!» ²⁴ Yesu njilehnëni g'umë.

Kore sankaf lapëhnakawo do peñëdënihawo vacape va fop. ²⁵ Hara asëval yentiko hnam ale njidëho sat kobëri hnë wabëhn pëhw gë waki. ²⁶ Njiko hnë vëyehn vëyabah, yehna na mbërehnëkawo dus, fop canëko koryi lëwu ya, bare ñoñ ñemalawohna; nuko nkwënanda res wã. ²⁷ Nkwëryëko ga nësëde soje Yesu ya. Awa më njijëk kamëhni lëwu kore hna ñak cud Yesu na. ²⁸ Ntehadëho: «Wëla cud ntëwu na fo yakakëndëbu njërakëndëbu.» ²⁹ Ga ñakëk, sat

ÿa tëryalehna taŋ do njëtalehn njërëk res lëwu wã.

³⁰ Wati rac dënk, Yesu njëtalehn fanka sahnëka. Më cahëtak gë kore tëyëhni: «Mo ÿakëk cud mën ɳa?»

³¹ Vërëfal vëlëwu va më ntëkwaniha: «Nuru kore ÿa peñëdënihi gante-wo-gante, do arëyënd: mo ÿakëko?»

³² Bare Yesu njëkëkëhniwo caharaß lëwu, nuhahna ale lik watac a. ³³ Asëval a mbalëdëho ntakah ɳa kabi njëtëko ile yehawo ÿa; awa më njijëk ndëkwëhn haryënkw Yesu do pëyahna toña ÿa fop. ³⁴ Yesu më ntehnëka: «Aryag mën, kwëtahn hu ɳa njërënëki. Yiryeyi gë yam do ures hu wã bokanidilihna.»

³⁵ Koyëna nkoko nësënd Yesu tëketëni vëfayik matini gë tere Yayërus do ntehnëniha: «Aryag hu gona. Bokawo avërehna Aharan a.»

³⁶ Bare Yesu kwëtahnëlohna nëf wanës wadëw hni ɳa më ntehnëka Yayërus: «Antë ntaki, kwëtahnëry tuɳ.»

³⁷ Mawëryanëlawohna ahnë ntapëhnahna gë tere Yayërus ge gena Piyer, do Sak g'aheryu San.

³⁸ Tëkëlehnëni tere hna, Yesu nkwëryëko wëñaw wayabah, vëryampo kodëniho, vëyëntaw va ndekadëniho. ³⁹ Më tënkëk tere hna do ntehnëhni: «Soɳe ye ÿawërun aki? Fandag fi cëmëna, wakwëd fo ndakëk.» ⁴⁰ Bare njafanëdënihawo.

Awa më canëkëhni vëhni fop, nkoni rëmu fandag fa gë hnëmu do gë vërëfal vërar vëlëwu va do tënkëni cery nte nkehahnëko fandag hna. ⁴¹ Më pëlaka vák ÿa do ntehna: «Talita Kum!» (Umë fëhnëtanëd: «Ntehnëdëmi:

Fandag, matëry!») ⁴² Fandag fa matëlehn taŋ, pëgwëlehn njasënd (kabi wabëhn 12 kwëhnako). Wati nte nuniho cëmëna ŋa, pëmpëhnahnëkëhniwo ðus. ⁴³ Bare Yesu më ŋañëhahnëkëhni ntehnëhni antë pëyaniha ahnë; tac më ntehnëkëhni: «Yëdaryina ile tokëd.»

6

Vahnë vëvë Nasaret va vëhwëtahnedilahna Yesu

¹ Yesu matëko hnam nji hn'ankol nte naŋahnëko hna; vërefal vëlëwu va ntapëhnanihawo. ² Hnë fac ntawëla hna pëgwëlehn karaŋëndëhni caliŋa hna; vahnë vëyabah hnëpadëhawo do pëmpëhnahnëkëhniwo ðus.

Ntehnëdëniho: «Ne ñëŋak iŋin? Ye ga ye yasery ule kwëhnak wï, do hak kolahnëk ntind uwi fëmpëhnahnah? ³ Gena bi umë ye ali vacery va, aju Mari, acëru Sak, Yose, Yucf, do gë Simo? Vëheryu vësëval va vëlëdëntina bi ani gë fuhnë?» Vëlënënëlaŋohna.

⁴ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Kila ntënënik gante-wo-gante, bare gena nkol nte naŋahnëk hna, hnënk lëwu ŋa vëlënënëdilahna, gë vëvë tere lëwu va per.» ⁵ Yesu kolëlohna nti hnam wëla fëmpëhnahnah ryampo, ge gena vëres vëryampo fo tindëko wëbák ŋa do njerënëhni. ⁶ Do pëmpëhnahnëkawo kabi vahnë vëvë nkol tac vi vëhwëtahnenä.

Yesu payëkëhniwo vëfayik pëhw gë vëhi va vëhi vëhi

Tac Yesu njiko karajëndëhni vankol vamb caharaß hna fop. ⁷ Më macëkëhni Pëhw gë Vëhi va payëkëhni vëhi vëhi. Njëdakëhniwo fanka g'ucankaf ntandënihëhni wayine ña ⁸ do ntehnëkëhniwo aki: «Ant'ayoyawu ñoñ ge njidun, ge gena ryoko ryampo; ant'ayoyawu ile rokëdun, kufa, koryi wakufa hun hna. ⁹ Përyaryin wapary, bare ant'ayoyawu acud kawary.» ¹⁰ Më mbok ntehnëkëhni kat: «Ge tükërun hn'inaw, ñëwëryin hnë tere ile hacanderun hna fo hafo hale matëdun hnam. ¹¹ Ge vahnë vëvë naw va ñwëyëni vëhacadiluhna ma vëhnëpadiluhna, cahnëryin hnam do avankatëndu ivëd vë wapary hun ña: umë njëtëdëni vëlina fërën do Wënu ña nëñëlahna gë vëhni.»

¹² Pëhw gë Vëhi va më njini karajëndënihëhni vahnë va soñe nkwëcëtani vankeya vantëw hni va. ¹³ Ntaðënihëhniwo wayine wayabah do njërënedënihëhniwo vëres vëyabah turatëndënihëhni wagu ña vankaf hna.

Icëm San Ayary a

¹⁴ Ahnaw a Eroð Antipas nkwëryëko ga nësëde soñe Yesu ña, kabi wac lëwu wa campëko gante-wo-gante. Vëryampo ntehnëdëniho: «San Ayary a vëhnik! Soñe umë kwëhnahnëk fanka ntihahnëd viyë vifëmpëhnahnah.»

¹⁵ Vëhañary ntehnëdëniho: «Kila Eli ye.»

Vëhañary kat ntehnëdëniho: «Kila le wëntëlëk gë wabë kobëri ña ye.»

¹⁶ Erođ, ga nkwëryëk wante rëfëtađeho ņa fop, më ntehnak: «San Ayary a ye! Ntëpëtehnëbuha nkaf ņa bare mbëhnik!»

¹⁷ Erođ pëlayehnëkawo San, ñabi, do cëđëlehni soņe Erodiyaf. Erođ ñëlëkawo mama nkehahnëko asëval aheryu Filip ¹⁸ do San ntehnëđëhawo Erođ: «Sariya ŷa maŵëryana aŷëla asëval ahery hu ŷa!» ¹⁹ Soņe rac Erodiyaf ntavëkawo đus gë San do ñadëho ndaŵehna, bare kođilohna ²⁰ kabi Erođ ntakëkawo g'umë; njëtëko asan asatah do asëvah ye do keryëđëhawo. Ge nëpađëhawo, nëŶandëhawo igwëry wanës wadëwu ņa bare yëtëlohnale ntid.

²¹ Bare hnë fac le ntihandëho ambënt fac ile nagahniko ŷa, Erodiyaf nuŷako fere fafërën ndaŵehnahna San. Fac rac Erođ ambënt cankaftiko, payehnëkëhniwo vësankaf vëvë ucankaf ntëwu ņa, vësankaf wasođade ŵa, do gë vëvë karyënkwa Galile va. ²² Aryagu Erodiyaf tënkëko hn'ile nkeniho hna do nkaŵëhnehni; Erođ gë vële macehnëko va per nëjëkëhniwo gë fandag fa.

Awa Erođ më ntehnëka fandag fa: «Tëyërye ile-wo-le ŷadu ŷa, njëdađëmi.» ²³ Njiko dënk hafo ntëkëhna aki: «Lëk njëdađëmi lakënde ntehni cape ndampo inawñ mëni inŷerüho.»

²⁴ Fandag fa më cahnëk nŷi tëyehna hnëmu: «Ye rëfëko rëyu?»

Hnëmu më ntëkwaka: «Nkaf San Ayary a.»

²⁵ Fandag fa ntëfëlehn mboka gante nkeni ahnaŵ gë vële macehnëko ka ntehna: «Ñadëfu

ayëdaŵo tameki nkaf San Ayary a hn'ifëda mpan!»

²⁶ Ahnaŵ a njamëlehnëko; bare kodilohna nŵëyëryana, kabi ntëkëko tase vële macehnëko va. ²⁷ Payëlehna taŋ sodade lëŵu ryampo ntehna: «Yoj nkaf San Ayary a.» Sodade ŷa njilehn kaso hna ntëpëtehna San nkaf ŋa. ²⁸ Tac njoj hn'ifëda njëdahna fandag fa, do fatac njëdaga hnëmu. ²⁹ Vëréfal San va, ante njëtani watac ŋa, më njini nufëni ñas iŋa kwëtëni hn'iyag.

Yesu ndavëd'ëhëhni vësan wawuli mbëd (5,000)

³⁰ Vëfayik va, ga mbokajëni vëhni Yesu hna, më pëyaniha fop ile ntijëniho do karaninihëhniwo vahnë va. ³¹ Yesu më ntehnëkëhni: «Njijën, njiyin hn'ile njirëk soŋe ayinëgawu toyë.» Kabi njabëniho vahnë vële yijëdëho do yidëho va; Yesu gë vëréfal vëlëŵu va wëla roka vëhodilohna tokëni.

³² Awa më njini gë kulu hn'ile njirëk hna. ³³ Bare vahnë vëyabah nunihëhniwo ga njidëni do njëtëniho gante njidëni ka; më matëni vankol hna fop, nkaryëni gë wapary fo hafo ndënkwëhnënihëhni vëhni Yesu gë vëréfal vëlëŵu va hnë yëŵa le njihandëniho hna. ³⁴ Ante cëlëko Yesu kulu hna do nutëhni kore sankaf vahnë vërac, kaŷëhnahnëkawo dus gë vahnë vërac, kabi had kore wape wante wok wahwëhnana ahekery mëntëlëniho. Pëgwëlehn karanëndëhni viyë viyabah.

³⁵ G'anëka ga vëréfal va më tëhaniha Yesu ntehnëniha: «Tëk mëd do hnani fëk fo ye.

³⁶ Koyaryihni vëyi vahnë njini gë vankol vante ye caharaß vi ntëwajëni ile tokëdëni.»

³⁷ Yesu më ntëkwakëhni: «Yëdfaryinëhni wuhnë dënk ile tokëdëni ÿa!»

Më tëyëniha: «Ñadu bi yifu sanëfu koryi yabah lawahnifu vamburu yëdfafuni tokëni?»

³⁸ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnarun? Yiryin ayëku.»

Umë njëkëni do ntehnëniha: «Vamburu mbëd g'uwis wuhi.»

³⁹ Awa Yesu më ntehnëkëhni dañëndëryinëhni vahnë va kore kore. ⁴⁰ Vahnë va më ntañani keme keme do gë wafëhw imbëd, wafëhw imbëd. ⁴¹ Tac Yesu më nufëk vamburu mbëd va g'uwis wuhi wã, kañëk g'ambin do camehna Wënu ña soñe iÿi rokëtok. Më nkubëlehnëk vamburu va njëdahnî vërëfal va cahëlehnënihëhni vahnë va do cahëlehnënihëhni fëna wuwis wuhi wã vëhni fop. ⁴² Ale-wo-le tokëko hafo pihñ. ⁴³ Vërëfal va njonihò vankubel vamburu va g'uwis wule tesëniho wã pëb vëkankel pëhw gë vaki. ⁴⁴ Hnë vële rokëko hna vësan wawuli mbëd (5,000)* yeho.

Yesu yan wënka hna njasëd

⁴⁵ Tac Yesu kayëndëlehnëhni vërëfal vëlëwu va kulu hna ndënkwahëhniha gë cape ñëntaß lant mbë ankol Betësayida ña. Hnë wati rac koyadëhëhniwo bulunda ÿa umë dënk. ⁴⁶ Ante koyakëhniwo ña, Yesu njiko hn'ikuñ soñe njëfa.

* **6:44** 6.44 Vësan wawuli mbëd: Vutah va gë vësëval va vëryëkwaryina.

⁴⁷ Ga nëkak, kulu ŷa fagant lant hna nkeho, do Yesu umë fo woko nkal hna. ⁴⁸ Më nuk vëréfal vëlëwu va mbëraniho yiryery kulu ŷa dŷus, kabi sël ŷa pankëlëdëniho; awa g'ankëhn fac ŷa, më njidŷ gante nkeni njasëhatënd yaŷ wënka hna, do ñadëho ndëcëhni. ⁴⁹ Ante nunihawo ga njasidŷ yaŷ wënka hna, ntiyahnëkëhniwo ahnënkweŷ ye do më ndekadëni. ⁵⁰ Vëhni fop nufënihawo do ntakëkëhniwo.

Bare wati rac taŷ, Yesu më lehnëkëhniwo: «Ya wëniyariŷ! Ami Yesu ye; antë ntaku!» ⁵¹ Tac kayëlehn kulu hna, d'arël lëw hni, do sël ŷa teryalehn. Vëréfal va pëmpëhnahnëlehnëhni dŷus, ⁵² kabi ñoñ vëwëryëlohna ile ryëcëtako ante cahëlehnëko Yesu vamburu va: wahakili walëw hni w'a kofilohna njët rac, ntëbëkëhniwo.

Yesu njërënëdëhëhni vahnë va Senesaret hna

⁵³ Ga ntëmpëtani lant ŷa Yesu gë vëréfal vëlëwu va, tënkëlehnëni hn'inkal bë resiyo Senesaret hna. ⁵⁴ Kulu hna cëlëdëniho, njavëtatëniha taŷ va Yesu. ⁵⁵ Vahnë va nkaryiniho nkal hna fop do njinenëhni dënihawo vëres hnë wayala, le-wo-le nkwëryëniho nke hna. ⁵⁶ Hn'ile-wo-le njidëho Yesu hna, wahnaw hna ma vankol hna, vahnë va njonëhnedëniha wo vëres vëlëw hni va kwëtëndënihëhni wayëw'a bulunda hna do këladëniha wo ta vëhni ñakëhni wëla wacëmët cud cankaŷ ntëwu ŷa fo; fop vële ŷakëko va njërëniho.

7

Namu vacërakëlo

1 Wafarise gë vëharan sariya vëryampo Yerusalem matiniho njijëni kwërëniha Yesu.
 2 Kamahnëniho vërëfal vëryampo Yesu va gë wëbák wante wok pacëna tokëdëniho roka ÿa, (më lehnëde waÿuhnana gante maÿëryak namu ka).
 3 Kabi wafarise ÿa gë wasëwif waÿëntaÿ ÿa fop ntënënëniho wënamu wante taveryënihëhniÿo vacërakëlo va: vërokëdïlohna hara waÿuhnana wëbák ña hafo pacëhni
 4 do ge matiniho gë saha, vërokëdïna hara vëfacënana ten. Ntënënëniho ðus fëna wënamu wakaÿary, gante tëfëka ndagi vanëhëta, wapoti, do gë vapeya ka [do gë wafad ÿa].

5 Awa wafarise ÿa gë vëharan sariya va më tëyëniha Yesu: «Soñe ye nkoni vërëfal hu vi vëlënënedïna wënamu vacërakëlo fu va, tokëdëni gë wëbák wante wok pacëna?»

6 Yesu më ntëkwakëhni: «Vahnë vële hnësëd ile nkoni vëlidïna yerun! Kila Esayi toña kwëhnako ante nësehnëkawo Wënu ña soñe lëÿ hun ÿa. Aki kerëko:

«“Wënu ña më lehnëk: ‘Iÿi bulunda gë wanës ñi fo ntënënëdëniho,
 bare wasakahn walëÿ hni hna ñaÿëtaniho.

7 Icëmb nte cëmbëdëniho ña kwëhnana nafa, kabi ile karanëdënihëhni vahnë ÿa, gena ikaran men,
 bare ile karanëni vahnë fo ye.’»

8 Tavërun vakwëda Wënu va alënënahnu wënamu wante kahnëndëni vahnë.»

☆ 7:7 7.7: Esayi 29.13

9 Tac më nkwënëk: «Kolërun dŭs ar-
 avu vakwëda Wënu va ahahnëndahnu namu
 lëw̃ hun dënk! 10 Wëlin ile yadëfu hnësu
 ỹa: Moyis më lehnëko: “Dënënëryihni vëhni
 rëmuh gë hnëmuh”,[☆] do fëna, “Ale lehnëka
 rëmu ma hnëmu wameh a tëfëka ndaw̃i.”[☆]
 11 Bare w̃uhnë, karaḡëdunëhëhni vahnë va:
 ge ahnë ntehnëka rëmu ma hnëmu: “Ile-
 wo-le wëkakëndëbu yëdayi ỹa ‘korëban’ ye.”
 Umë fëhnëtanëd: “Ile fehnik ntinëhnahni Wën
 sadëha.” 12 Koyëna tavëtentunëhëhni ntini ile
 ntehnëk sariya Wënu ḡa, alënëna rëmuh gë
 hnëmuh; 13 ntihëtëdun ile karaḡëd wanës Wënu
 ỹa gë namu le haraḡëdunëhëhni ỹi. Do ntidun
 viyë vihaw̃ary viyabah vile wëntëlëk gë virac ki.»

Viyë vile lidëha ahnë ale wok pacëna

14 Tac Yesu më mbok macëkëhni kore ỹa do
 ntehnëhni: «Nëparyino w̃uhnë fop, do awëryu:
 15 iñë le tokëd ahnë* kodina tonkëna haryënk̃w
 Wën hna. Bare ile hod tonkëna ỹa, umë ye
 ile sahnëd hnë umë ỹa. 16 [Nëparyin dŭs ge
 kwëh̃narun vanëf awëryahnu!]

17 Ante tavëkëhniwo kore tëñk tere ḡa, vërëfal
 vëlëw̃u va tëyënihawo bi ye pëhnëtanëd wanës
 wadëw̃u ḡi. 18 Awa më ntëkwakëhni: «W̃uhnë
 fëna, gwëryëd̃iluhna bi? Gwëryëd̃iluhna bi fop
 ile tokëd ahnë kodina tonkëna haryënk̃w Wën
 hna 19 kabi umë tëñkëdina ntaw̃ary dëw̃u hna,
 d̃onk dëw̃u hna tëñkëd tac cahnëd mbahn dëw̃u

☆ 7:10 7.10: Icahn 20.12 ☆ 7:10 7.10: Icahn 21.17 * 7:15
 7.15 Le tokëd ahnë: Viyë viyabah vañik wok tokëdëna wasëwif
 hna. (Soḡe Walevi 11)

hna?» (Gë waŋi wanës pëyahnedëho Yesu kode toki ile-wo-le ŷa.)

²⁰ Umë mbok ntehnëk: «Ile sahnëf hnë ahnë ŷa umë ronkënedëha. ²¹ Kabi bambery ntaŵary ahnë hna matid vinahan vimeh vinte liyehnedëhëhni vahnë ndakëndëni hara vëyëlëläna, ule, uryaŵ ahnë. ²² Njëkëlehnëdëni ndakëntal meh vësan ma vësëval vële ŷëlëk do ŷëlëk, iña le nkok kwëhnëna, njapënan, tokand vahnë, kwëhna nkeya meh, iñëŵary, ntehnëndëhni wameh vëŷëntaŵ, naŷënan, do nënkŵ. ²³ Viŷë viŷeh fop bambery ahnë hna cahnid do umë ronkënedëha.»

Ikwëtahn asëval ale wok gena sëwif

²⁴ Yesu matëko hnam nji resiŷo Tir hna. Tënkëko le ñadëho ñëŵ hna do ñadilohna njëti hnam nke, bare kodilohna coŵa. ²⁵ Asëval ale hwëhna kawo fandag fante pëlako yine wëryëko ga nësëde soŋe Yesu, njilehni taŋ hn'ile nkeho hna ndëkwëhn haryënkŵ lëŵu. ²⁶ Asëval arac gelohna sëwif, hnë Fenisi mbë Siri hna nagiko. Muntadëhawo Yesu ntana yine ŷa aryagu hna.

²⁷ Yesu më ntehnëka: «Tavëryihni tokëni ten vutah vi† hafo pihñëni, kabi yivëna nufi roka vutah ŷa këfëhnini vumbe vi‡.»

²⁸ Asëval a më ntëkwaka: «Bare, Aharan, la vumbe vi tokëdëni ile këfëdëni vutah ŷa.»

† **7:27** 7.27 Vutah vi fëhnëtanëk wasëwif wä. Vumbe va fëhnëtanëk vële wok vëyena wasëwif. ‡ **7:27** 7.27 Vumbe vi fëhnëtanëk vële wok vëyena wasëwif.

29 Awa Yesu më ntehnëka: «Ha, toña hwëhnaru. Soje inji dëkwa, kodu awënc gë ýal hu: yine ýa cahnëka aryag hu.»

30 Mëncëlehn nji tëkata aryagu ga ndakëk hn'ipad: yine ýa cahnëkawo.

Yesu kumim njërënëd

31 Tac Yesu matëlehn resiyo Tir hna, tëf Sidon mboka gë cape lant Galile, tëfëlehn hnë resiyo Wahnañ Pëhw hna. 32 Më njinenëhnijika asan kumim soje tinda wëbák ña.

33 Awa Yesu më pitaryëka umë fo, ñawëtarya kore ýa; më ndënëka watufa ña aryëjënkhaha vanëf hna do cëkëna wák ýa gë wato ña ñakahna ryëw ýa. 34 Tac më kanjék g'ambin, njënëk bë sankaf do ntehnä asan a: «Efata», umë fëhnëtanëd: «Pidëtary!» 35 Pidëtalehna asan a vanëf va, ryëw ýa fëna pëtalehna do pëgwëlehn catënënd wanës ña.

36 Yesu ntehnëkëhniwo antë pëyahnëni; bare ante-wo-nte mbañëhnëdëhëhniwo ña, vahnë va atac rëkëdëniho campehnëndëni g'ahawäry wanës ña. 37 Vahnë va pëmpëhnahnëkëhniwo dëcët; ntehnëdëniho: «Ile ntid ýa fop cañék dus! Vëryëjënkhah va dënk nkwëryëndanëdëhëhni do nësëndanëdëhëhni vële wok vëhodina nësëni va!»

8

Yesu vahnë wawuli wahnah ndavëd

1 Hnë wati rac kore yabah voko mbarëpëlëni, do ñoñ golohna ile tokëdëni. Yesu më macëkëhni vëréfal vëlewü va ntehnëhni:

² «Kaÿëhnahnëkoÿëhni vëÿi vahnë, kabi wëli wafac warar yelahnëbun do ñoñ vëworyaryëna ile tokëdëni. ³ Ge koyabuhëhni mëncëni hara ñoñ vërokëna, mbërahëdëni nkaÿ hna, kabi vëyabah hnë vëhni ñaÿwët matini.»

⁴ Vëréfal vëlëÿu va më ntëkwaniha: «Ne koden nuÿanëhninëhni ile tokëdëni hafo pi-hnëni, hnë ÿi fëk?»

⁵ Yesu më tëyëkëhni: «Vamburu vajëhw hwëhnarun?»

Më ntëkwaniha: «Mbëd gë vaki.»

⁶ Awa më ntehnëkëhni kore ÿa ntañani nkal hna. Tac më nufëk vamburu mbëd gë vaki va, camehnëka Wënu ña, nkubëlehnëk njëdahn vëréfal vëlëÿu va do vëhni, cahëlehnënihëhni vahnë va fop. ⁷ Kwëhnanihëhni fëna li vunkis toye. Yesu camehnëka Wënu ña soñe vutac do ntehnëhni vëréfal vëlëÿu va cahëlehnaryënihëhni. ⁸ Ale-wo-le tokëko afo pihn. Vëréfal va njonihò vankubel vante tesënihò va vëkankel mbëd gë vaki vapëbah. ⁹ Hara vële rokëko va tëkënihò wawuli wahnah. Tac Yesu më koyakëhni mëncëni, ¹⁰ kayëlehn tañ kulu hna njini gë vëréfal vëlëÿu va resiÿo Dalëmanuta hna.

Wafarise ÿa dahëse fëmpëhnahnah tëyëdëni

¹¹ Wafarise tëkëlehnëni do pëgwëni nkwajëlëndëni gë Yesu kabi menëhnëniha njëkëhnahnëdënihò. Umë tëyëniha tufahn gë dahëse fëmpëhnahnah g'ambin matik.

¹² Yesu më njënëk bë sankaf do ntehn: «Soñe ye tëyëdëni vahnë vëvë gaki vi dahëse ile fëmpëhnahnëk? Toña ÿa fëyadëmu:

wëla dahëse ryampo wayëdadëna!»¹³ Tac tavëlehnëhni do kay kulu hna nji gë cape ñëntaŵ mbë lant ŋa.

Levir wafarise ŵa do gë va Erođ

¹⁴ Vëréfal va ndënkwëniho njoni vamburu, ndampo fo kwëhnaniho kulu hna. ¹⁵ Yesu më ntehnëkëhni: «Diryin wajira! Keharyin levirwafarise ŵa do gë va Erođ ŷa.»

¹⁶ Vëréfal va pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni vëhni fo kabi ntiyahnëkëhniŵo ile nkoni vëhwëhnana vamburu ŷa ntehnëdëhëhniŵo koyëna Yesu.

¹⁷ Yesu njëtëko ile nkwajëlëdëni ŷa, më ntehnëkëhni: «Soŋe ye wajëlëdun kabi kwëhnaluhna vamburu? Nudiluhna bi ten? Gwëryëdiluŋna bi ten? Ndëpaku bi wahakili ŵi? ¹⁸ Kwëhnarun vinkër, nudiluhna bi? Kwëhnarun vanëf, gwëryëdiluŋna bi? Dënkwëta diluhna bi ¹⁹ ante nkubëlehnëbuho vamburu mbëd soŋe vahnë wawuli mbëd ŋa vatesel vante yorunëho va, vëkankel vajëhw fëbëko?»

Më ntëkwaniha: «Pëhw gë vaki».

²⁰ Mboko tëyëhni: «Do nte nkubëlehnëbuho vamburu mbëd gë vaki soŋe vahnë wawuli wahnah ŋa, vatesel vante yorunëho va, vëkankel vajëhw fëbëko?»

Më ntëkwani: «Mbëd gë vaki.»

²¹ Awa Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Do ha gaki gwëryëdiluŋna?»

Yesu njërëndëfëha mëp Betësayida hna

22 Yesu gë vërefal vëlëwu va təkēniho Betēsayida hna; hnam, më njonēhnijika mëp do këlayi ñaka. 23 Yesu më pëlaka mëp uña vák yi kaha cahnyaya nkol hna. Tac më tēpahněka vinkēr va, tinda wēbák ña do tēya: «Kofu bi ahnu iñē?»

24 Mëp uña më matëndək nkaf ña, njëk, do ntehn: «Vahnë hnuđëfu, had vatëh nuđëfuhëhni, bare njasëđëni.» 25 Yesu më tindëka wēbák ña kat mëp uña vinkēr hna; arac më ñesëk đus: njërëniko, nuđëho wapacëk ile-wo-le ya. 26 Awa Yesu më koyaka mënc gë yalu do ntehna: «Antë arënk tameki nkol hna.»

Piyer pëyahněđ Yesu ye Arëhnayik a

27 Tac Yesu gë vërefal vëlëwu va njilehnëni gë vankol vante rëhak Sesare Filip hna.

Nkañ hna Yesu më tēyëkëhni: «Vahnë va, mo ntehnëni yebu?»

28 Më ntëkwaniha: «Vëryampo, vëhni lehnëđ San Ayary a yeru, vëhañary Eli yeru, do vëhañary kat, aryampo wakila hna yeru.»

29 Yesu më mbok tēyëkëhni: «Wuhnë lë, mo lehnërun yebu?»

Piyer më ntëkwaka: «Wëjë, Këris, Arëhnayik a yeru.»

30 Awa, Yesu më ñañëhahnëkëhni antë pëyaniha ahnë.

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ña pëyahněđ

31 Tac Yesu pëgwëlehn karañëndëhni aki vërefal vëlëwu va: «Ajë Ahn'a afo korot đus; vicër ßulunda va gë vësankaf vësëna wasadëha va do gë vëharañ sariya va ñwëyëđëniha;

ndaŵehnëniha do fac rarëna hna mbëhnëd.»
³² Watac wapacëk pëyadëhëniwo. Awa Piyer më canaryëka pëgwëlehn niranda.

³³ Yesu më cahëtak, njëkëkëhni vërëfal vëlëŵu va fop do ñañënahna Piyer ntehna: «Ŋaŵëtarye, Sintani, kabi nahadila had Wënu ña, ßare had vahnë.»

³⁴ Tac Yesu më macëkëhni kore ÿa gë vërëfal vëlëŵu va ntehnëhni: «Ge ahnë ñad tëfëlehnëndo, antë nko nahand soje lëwu dënk, afo ndië kërëwa lëwu ÿa tëfatëndo. ³⁵ Ale ŷad iÿi d'uniÿa cëmëd, ßare ale wok kwëtahnëna nëf iÿi d'uniÿa nkoryaryëd ntaŵary dëwu ña, soje lëmën do gë Wanës Wakasëk ña, ntaŵary dëwu ña nkođ hafo arayan hna. ³⁶ Ye nëfadëha ahn'a ge umë hwëhnëk d'uniÿa ŷi fop, tac cëvehn ntaŵary dëwu ña? ³⁷ Ye kođ njëdahn mbësahni ntaŵary dëwu ña? ³⁸ Ge ahnë cëfëhnëka g'ami do gë wanës mën ña haryënk wahnë vëvë dol vi, vële wok vësatëna do wok vawëtahnëlahna Wën vi, awa Ajë Ahn'a fëna cëfëhnëdëha g'umë, ge njijëk hn'idanc Rëm hna do gë wamëleka wapacah ña.»

9

¹ Yesu më mbok ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu; vëryampo hnë vële ye hnani vi vësëmëdina hara vëhnuna Naŵ Wënu ña ga njijëk gë fanka.»

Ibaca Yesu ña

² Ga ndëcëk wafac mbëd gë ryaŵ, Yesu më njokëhni vëhni Piyer, Sak do gë San do njiryeryëhni hn'ikuŋ yihnah hn'ile nkeniho vëhni fo. Yesu më mbacik tase lëw hni; ³ viyi vilëwu va njerëko dŋus had humpen, hnë dŋuniya li ahnë gena ale hod njerën iñë koyëna. ⁴ Vërefal vërar va nulehnënihëhni taŋ Eli* gë Moyis ga nësëlëdëni gë Yesu.

⁵ Awa Piyer më ntehnëka Yesu: «Aharaj, njivëk nkeyin ani. Ntidëfun wasank watar: ryampo wëjë, Moyis ryampo, Eli ryampo.» ⁶ Yëtëlohna ile nësëd, kabi umë gë vërefëlëntawu va ntakëkëhniwo dëcët.

⁷ Aŋar njilehni cankëhni g'icën dëwu ŋa, do nkwëryëlehnëni kopa ŋar hna ntehn: «Ayi Ajë mën ye ale yahnëbu dŋus. Umë rëfëka ahnëpawu!»

⁸ Vërefal va njëkëlehnëni taŋ caharaŋ lëw hni, bare golohna nundëniha ahnë, Yesu fo wontiko gë vëhni.

⁹ Ante cëlidëniho kuŋ ŋa, Yesu më ntehnëkëhni antë pëyaniha ahnë ile nuni ya hafo Ajë Ahn'a mbëhn hnë vësëm hna.

¹⁰ Mawëniho wanës watac, bare tëyëlëdëniho: «Ye pëhnëtanëd "ibëhn hnë vësëm"?»

¹¹ Tac më tëyëniha Yesu: «Soŋe ye ntehnëdëni vëharaŋ sariya vi, Eli yijëd ten?»

¹² Umë ntëkwakëhni: «Eli rëfëka njij ten mbokahn caŋ fop. Bare, ge toña ye, soŋe ye pëyahnëd Vikerëh va fëna Ajë Ahn'a korotëd dŋus do ntide g'iñëw? ¹³ Bare ami pëyadëmu:

* **9:4** 9.4 Eli: kila yeho hnë Vikerëh Vicër hna. (2 Vëhnaŵ 2)

Eli tëko njij, do vahnë va ntinihawo gante ñadëni ka, gante pëyahnek vikerëh soje lëwu ka.»

Yesu njërëndëha fatah fante pëlak yine

¹⁴ Ga tëkëni hn'ile nkeniho vërëfal vëyëntaw hna, nunihëniwo kore yabah dus ga kwërënihëni do vëharan sariya va konkëdëniho. ¹⁵ Vahnë va nundëniha tun Yesu, pëmpëhnahnëlehnëni, nkaryëlehnëni nkaÿëniha.

¹⁶ Yesu më tëyëkëhni: «Ye sonkëdun gë vëyi?»

¹⁷ Asan aryampo kore hna më ntëkwaka: «Aharan, njinenëhnimina ajë mën a, kabi yine fëlaka, umë wëmaÿendëha kodina nës. ¹⁸ Iÿi yine këfëdëha hn'ile-wo-le hna, iguhnahn rëkëd cahnënda wës li, cemëlehnand wabeñ ñi, do mbahn inÿi kankëdëha. Tëyëbuhëni vërëfal hu vi ntaniha iÿi yine, bare vëwëkëlahna.»

¹⁹ Yesu më ntehnëkëhni: «Vahnë vëhwëhn kwëtahn këm yerun! Hafo guve tëfëko ñëwëlahnin do ryuñënanëhnu? Yinënëhninoÿa fatah fi.»

²⁰ Awa më njinenëhnijika. Yine ÿa nunda tun Yesu, më ñënkëka fatah fa gë fanka; fatac njolehn këryinëtand do guhnahn inÿa cahnidëhawo wës hna.

²¹ Yesu më tëyëka rëm fatah fa: «Kobëri guve pëgwëka?»

Më ntëkwak: «Kobëri nte nkoko fatoy fo ña pëgwëkawo. ²² Wati ryawÿ yine ÿa cañëtëdëhawo hnë hwëdëh ma hnë wënka soje ndawë. Kaÿëhnandiÿi gë fuhnë ayij aryemafu, ge kodu!»

²³ Yesu më ntëkwaka: «Ge kodëfu? Fop kod nke soje ale hwëtahnëka.»

²⁴ Rëm fatah fa ndekalehn taɲ: «Kwëtahnëbu, bare demarye, kabi kwëtahn iɲa nkojëko!»

²⁵ Yesu nuko kore ÿa nkaryidëniho ÿal hni hna. Më ɲañënahëka yine ÿa ntehna: «Yine ile wëmaÿehnëd vahnë nësëni do nkwëryëni, ntehnëdëmi: cahnëryehna faɲi fatah do nt'avoka vokanehna muk!»

²⁶ Yine ÿa më ndekak do ñënka fatah fa gë fanka, cahnëlehna taɲ. Fatah fa njamëlehn had cëmëk, do vahnë vëyabäh ntehnëdëniho: «Cëmëk.» ²⁷ Bare Yesu më pëlaka vák ÿa, matëndëka fatah fa do fatah fa kahnëlehn.

²⁸ Ante tënkëko Yesu tere hna, nketëni gë vërëfal vëlëwu va fo, më tëyëniha: «Soje ye wobun mëkëlëfunahna lafuna iÿi yine?»

²⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «G'iyëfa fo kode ntayini iÿi sifa wayine.»

Yesu icëm g'ibëhn dëwu ɲa mbok pëyahnëd kat

³⁰ Më matëni hnam tëfëni Galile. Yesu ñadilohna njëti hn'ile nkeho hna. ³¹ Vërëfal vëlëwu va karanëdëho aki: «Ajë Ahn'a njëfadeniha vahnë va, vërac ndawëhnëdëniha; do ge ntik wafac warar mbëhnëd vësëm hna.»

³² Bare vërëfal va vëyëtëlohna bi ye pëhnëtanëk wanës watac do ntakëkëhniwo soje tëyëniha.

Mo lëbëkëhni vëÿëntaw

³³ Tëkëlehnëni Kaperënaÿum hna. Ante tënkëniho tere hna, Yesu më tëyëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Ye wajëlekëndun nkaÿ

hna?» ³⁴ Bare vëlëkwalohna, kabi nkawã hna nkwaǰëliniho njëtahnëni bi mo lëbëkëhni vëyëntawã va.

³⁵ Awa Yesu më ntañak, macëkëhni Pëhw gë Vëhi va do ntehnëhni: «Ge ahnë ñad nke aryënkwëryënkw, tëfëka nke arëkwa vahnë fop do aryokuǰëhn vahnë fop.»

³⁶ Tac më nufëka fatah fatoy kahnëndëka fagant lëw hni; muryaka do ntehnëhni: ³⁷ «Ale hacaka g'uwãc mën wã fatah gë fañi ki, kacako ami dënk; do ale hacako ÿa, gena ami fo kacak, bare kacaka fëna ale fayiko ÿa.»

Ale wok ñewëlohnã ÿa ndemaďëho

³⁸ San më ntehnëka Yesu: «Aharan, nuɓunëhawo asan ale ladëhëhniwo wayine g'uwãc lëw hu wã, do ñadëfunëho ravëtehnëfuna, kabi gentina gë fuhnë.»

³⁹ Bare Yesu më ntëkwaka: «Nt'aravëtehnuna, kabi ahnë kodina nti dahëse fëmpëhnahnah g'uwãc mën wã tac nës tañ wameh mën. ⁴⁰ Ale wok ñewëlëfuhna ÿa ndemaďëhëfu. ⁴¹ Do ale yëďaďëhu asiyawu wënka kabi Arëhnayik a hwëhnëku, toña ÿa fëyaďëmu: nuyãd cos dëwu ña.»

Vële liyendëhëhni vahnë wameh

⁴² «Bare ge ahnë ravëtehnëka kwëtahn inã wëla fatoy fëndampo hnë vunte hwëtahnëko vi, pecek bëraka gëb li tac ntabi hnë wov. ⁴³ Ge vák hu ÿi liyehnëďëhi uwëh, dëpëтары; pecek arënk duniyã le wok puďina hna g'ivák iryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma, hnë hwëďëh hunte wok dipëďina.

44 [Hnam, “vancëhn vante rokëd mbahn va wasëmëdina do hwëdëh ha dïpëdina muk.”]

45 Ge fary hu ÿa liyehnëdëhi uñeh, dëpëtary; pecek arënk d'uniÿa le wok pudina hna g'ifary ryampo g'ile worryaryëru waki tak do alabi gë janáma. 46 [Hnam, “vancëhn vante rokëd mbahn va wasëmëdina do hwëdëh ha dïpëdina muk.”]

47 Do ge inkër hu ña liyehnëdëhi uñeh, dokëtary; pecek arënk Nawñ Wën hna g'inkër d'ampo g'ile worryaryëru viki tak do alabi gë janáma. 48 Hnam,

«“vancëhn vante rokëd mbahn va wasëmëdina do hwëdëh ha dïpëdina muk.”

49 Kabi, ale-wo-le hwëdëh pihëde gante pihëde wañiry hnë roka ki. †

50 «Wañiry ña iñë fërën ye; ßare ge gona ñañ, hak kofe mbokaryi ñañëni? Kwëhnaryin wañiry hnë wuhnë dënk do ayewu yam gë vëÿënta hun va.»

10

Yesu soñe iñël do g'ibëmba ña nësëd

1 Yesu matëko hnam nji hn'inkal Yude hna, nte ye gë cape ñëntañ Yurëdan ka. Kore vahnë va më mbok mbarëläni kat darël lëwu do pëgwëlehn karajëndëhni, gante njehëka ka.

2 Wafarise wëryampo më tëhaniha soñe tëndëhnëniha urënd. Tëyënihawo: «Sariya fu ÿa mawëryanëka bi asan mbamba asëval alëwu?»

† 9:49 9.49 Kabi, ale-wo-le hwëdëh pihëde gante pihëde wañiry hnë roka ki. Vahnë vëyaßah nahadëni hwëdëh fëhnëtanëk kitinj.

³ Yesu më ntëkwakëhni g'inja tëy: «Ye ntehnëkuno Moyis alindu?»

⁴ Më ntehnëni: «Moyis maŵëryanëka asan a ker kayëte nte rufahnëd mbambëka asëval alëŵu ŷa.»

⁵ Awa Yesu më ntehnëkëhni: «Moyis kerëhnëku aña kwëda kabi vankaf va kambëku.

⁶ Vikerëh va më lehnëk, wapëgwa hna, ante ntiko Wën fop ña: “Ntikëhni asan g'asëval.”✧

⁷ “Soñe umë ye, asan a tavëdëhëhni rëmu gë hnëmu nkeni g'asëvalu fo, ⁸ do vëhni vëhi tak aryampo fo nkedëni.”✧ Koyëna, vëwona vëhi bare ahnë aryampo fo ye. ⁹ Awa ahnë antë pitëndëlehn ile mbarëpëlehnëk Wën ŷa.»

¹⁰ Ga mbokani gë tere, vëréfal va më tëyëniha Yesu soñe watac. ¹¹ Më ntëkwakëhni: «Ge ahnë mbambëka asëvalu do ñëla ahawary, ntik ile mbañëk Wënu ña, ¹² do age Asëval a tavëka asanu ñëla asan ahawary ntik ile mbañëk Wënu ña.»

Yesu ndëwadëhëhni vutah va

¹³ Vahnë yinenëhnikawo Yesu vutah soñe tindëhni wëbák wadëŵu ña ndëwahni, bare vëréfal vëlëŵu va niranihëhniwo. ¹⁴ Yesu, ga nuk watac, më ntavëka do ntehnëhni vëréfal va: «Tavëryinëhni vutah va njijëni ŷal mën hna! Ant'awëmaŷehnni, kabi Naw Wënu ña vële ye had vëhni va hwëhnëk. ¹⁵ Toña ŷa fëyadëmu: ale wok maŵëlahna Wënu ña had gante maŵëhnëdëhëhni fatah rëmu gë hnëmu ka tënkëdëfina muk Naw Wën hna.» ¹⁶ Tac, më

✧ **10:6** 10.6 Wapëgwala 1.27 ✧ **10:8** 10.8 Wapëgwala 2.24

muryakëhni vutah va, tindëhni wëbák wadëwu ña ale-wo-le ndëwanëhni.

Asan avetak gë Yesu

17 Wati nte ñadëho nji Yesu ña, asan më nkaryëk ndënkwëhn do tëya: «Aharan afërën, ye rëfëko liwu rënkahnu uwám usër hna?»

18 Yesu më ntëkwaka: «Soje ye wãcëduho afërën? Ahnë afërën gena ge gena Wënu ña fo. 19 Njëteru bi vakwëda va: “Ant'aryawã ahnë; ant'ayëkëlehna asëval ahawãry; ant'ale; ant'aye sede wamër; ant'avorahna ahnë ahnufahn ile kwëhnak ÿa; dënënëryihni vëhni rëmuh gë hnëmuh.”»

20 Asan a më ntëkwaka: «Aharan, vani vakwëda fop mawëhnëbu kobëri utah mën hna.»

21 Yesu më njëkëka g'ijahn do ntehna: «Iñë ryampo wojëki: yiryeyi awaf fop ile hwëhnaru ÿa do ayëdahni koryi ÿa vëhaÿëhnah va, koyëna nuÿadu hnapul yabah ambïn hna. Tac yij arëfëlehnëndo ami fo.»

22 Asan a, ga nkwëryëk watac, mbacëlehn yëka ÿa do njilehn ayamah fo kabi hnapul yabah kwëhnako.

23 Yesu më njëkëkëhni vërëfal vëlëwu vële hwërëkawo va do ntehn: «Ntakëk vëvetak tënkeni Naw Wën hna!»

24 Vërëfal va pëmpëhnahnëkëhniwo gë wanës watac, bare Yesu më mbok ntehnëkëhni kat: «Wëlawo mën, ntakëk dus tënkeni Naw Wën hna! 25 Itënk yonkomb hnë hatëh sirehn, ÿak hnëgëk g'itënk avetak Inaw Wën hna.»

26 Vëréfal va pëmpëhnahnëkëhniwo g'ahawary, do tëyëlëdfëniho: «Mo ye awa ale hode peheti ya?»

27 Yesu më njëkëkëhni do ntehnëhni: «Vahnë va vëhodina, bare Wënu na kod, kabi Wënu na kod nti fop.»

28 Awa Piyer më ntehnëka: «Nëpary, fuhnë tavëbun fop soje arëfëlehnahnënde.»

29 Yesu më ntëkwaka: «Toña ya fëyadëmu: ge ahnë tavëk fop soje lëmën gë soje Wanës Wakasëk na tere lëwu ya, ma vëheryu, vicëru, hnëmu, rëmu, vërahu, wëhaÿ walëwu, ³⁰ awa ahnë arac nuÿad wahwënta keme ntëbi ile kwëhnako hnë iÿi duniÿa: watere, vëhery, vicër, wahnëm, warëm, vutah do gë wëhaÿ, gë horot fëna; nuÿad duniÿa ile wok pudina wati le yejëk ÿi. ³¹ Bare vahnë vëyabah hnë vële ye gaki vëryënkwëryënkwi vi vërekwa yed, do vële ye gaki vërekwa vi yed vëryënkwëryënkwi.»

Yesu rarëna ya pëyahned icëm g'ibëhn dëwu na

32 Yesu ndënkwaryëkëhniwo vëréfal vëlëwu va njindëni Yerusalem. Vëréfal va pëmpëhnahnëkëhniwo, do vële lapëhnadëhëhniwo va ntakëkëhniwo. Yesu më mbok canaryëkëhni vëréfal Pëhw gë Vëhi vëlëwu va pëgwëlehn nësëhnëndëhni, ile ÿad nkehna hara bëÿëna ya. ³³ Më lehnëkëhniwo: «Nëparyin, gë Yerusalem njiden, ile njëdadëniha Ajë Ahn'a vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharaÿ sariya va. Cëdëndëniha soje ndawï do njëdfahnedfëniha

hnë vële wok vëyena wasëwif. ³⁴ Vërac njafanëdëniha, tëpandëniha, ntappehnëdëniha do ndawëhnëniha. Ge ntik wafac warar mbëhnëd vësëm hna.»

Itëy vutah Sebede va

³⁵ Awa, Sak gë San, viju Sebede, më njijëni vëhni Yesu hna, tëyëniha: «Aharan, ñadëfun alinëhnëfu ile rëyëderu ÿa.»

³⁶ Yesu më tëyëkëhni: «Ye ÿadun linëhnu?»

³⁷ Më ntëkwaniha: «Maŵëryanëryifu yefu darël hu ante nkedu hn'inaŵ le naŵëdu hna, aryampo g'irëhw aÿëntaŵ a g'irahahn.»

³⁸ Yesu më ntëkwakëhni: «Yëtëluhna ile rëyëdun ÿi. Kodun bi asewu nkëlëwa tëmpah horot le ÿadëfu sewu ÿi, ma ayaryiwu yary horot ile ÿadëbu yaryiwu ÿi?»

³⁹ Më ntëkwaniha: «Kodëfun.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ha, cedun nkëlëwa nte ÿadëfu sewu ñi do njaryëderun yary ile ÿadëbu yaryiŵu ÿi. ⁴⁰ Bare gena ami rëhnađ ale rëfëka ntaña g'irëhw mën ma g'irahahn mën; waÿi waÿëwa, vële pëhwëtëhnëk Wën va hwëhnëk.»

⁴¹ Vëréfal pëhw vëÿëntaŵ va, ga nkwëryëni watac, ntavëkëhniwo gë viju Sebede. ⁴² Awa Yesu më macëkëhni vëhni fop ntehnëhni: «Njëtërun, vële hnuđe had vësankaf duniÿa vi, ndëcëtëni ucankaf ntëŵ hni ña, do vëryëndah va tufahnëdëni fanka falëŵ hni fa. ⁴³ Bare gedina koyëna yëbëlan hun. Ale-wo-le ÿad naÿ hnë ŵuhnë ÿa, tëfëka nke aryokuñëhn hun, ⁴⁴ do ge ahnë ñad nke aryënkweyënkwe hnë ŵuhnë, tëfëka nke aramp vahnë fop. ⁴⁵ Kabi Ajë Ahn'a

yijëna umë dënk soņe ndokuņëhni, bare had aryokuņëhn vahnë njijëk do njëdfahn ntaŵary dëŵu ŋa pehëtahnehni vahnë vëyabah.»

Yesu njërëndëha mëp uņa Barëtime

⁴⁶ Yesu gë vërëfal vëlëŵu va tëkëlehnëni Seriko hna. Tac, ante cahnëdëniho naŵ hna gë kore sankaf, mëp, nte ŵacik Barëtemi, aju Timawus, lañako tëfary nkaŵ hna muntand.

⁴⁷ Ga nkwëryëk Yesu mbë Nasaret ryëcëd, pëgwëlehn ndekand: «Yesu, Aju David, kaŷëhnahnëryiŷi g'ami!»

⁴⁸ Vëyabah niradënihawo ndemëhna, bare umë nkwënëko dëka ŋa: «Aju David kaŷëhnahnëryiŷi g'ami!»

⁴⁹ Yesu kahnëlehn do ntehn: «Macëryina.»

Macëlehnëniha mëp uņa ntehnëniha: «Yaŵënary, matëry, macëdëhi.» ⁵⁰ Awa mëp uņa ntoņëlehn cud cankaf ntëŵu ŋa, ntoņa kahn do nji gante nke Yesu.

⁵¹ Yesu më tëyëka: «Ye ŷadu linëhnu?»

Mëp uņa më ntëkwaka: «Ahwëhn, voka hnundu ŷadëfu.»

⁵² Yesu më ntehnëka: «Yiryeyi, kwëtahn hu ŋa njërëneki.» Taņ mbokalehn nund, tëfëlehnëlehna Yesu nkaŵ hna.

11

Yesu tënkëd Yerusalem hna

¹ Ante njidëniho Yesu gë vërëfal vëlëŵu Yerusalem ŋa tëkëniho kuņ nte ŵacik Oliviye, darël vankol Betëfase gë Betani hna. Yesu më payëkëhni vërëfal vëhi haryënkwe ntehnëhni:

2 «Yiryin hn'ankol nte ye haryënkw hun ñi. Ge tëkërun tun, tëkatëdfunëha fapali ga pokik, fante woyik kayina ten, pëtina, ayojuna. 3 Ge ahnë tëyëku: “Soñe ye lidun rac”, dehnëryina: “Ahwëhn a valëka, bare mbokaryidëha hara bëÿëna.”»

4 Awa njilehnëni tëkatëniha fapali për hna, nkaŵ hna, ga pokik hnë rënka tere. Pëtelehniha. 5 Vëryampo hnë vële yeho hnam va më tëyënihëhni: «Ye lidun aki? Soñe ye fëtërunëha fañi fapali?» 6 Më ntëkwanihëhni ile ntehnëkëhniwo Yesu ÿa, do tavëlehnini njini. 7 Njonëhnëniha fapali fa Yesu; tindëniha vacud vantëŵ hni va fapali fa, tac Yesu kaya. 8 Vahnë vëyabah ntanëdëniho vacud vantëŵ hni va nkaŵ hna njitënd do vëryampo, yaryef yale nkubiniho fëk ÿa ntanëndënihawo. 9 Vële tëfëlëniho va fop ndekadëniho: «Osana! Wën, demaryifu!

Arabi Wënu ña njëda ale yijëd g'uŵac Ahwëhn a!✧

10 Arabi Wënu ña njëda naŵ nte yejëk ñi, naŵ David rëm fu ÿa!

Demaryifu, Wën Hunte Sëpëk Fop! Osana!»

11 Yesu tëkëko Yerusalem hna do nji selele Cery Wën Cankaf hna. Ga njëkëk hn'ile-wo-le hna toye caharaŵ lëŵu, njilehnëni Betani gë Pëhw gë Vëhi va, kabi tëko mëd.

Anuÿ nte wok dëŵëna

12 Ga pacëk, wati nte cahnëdëniho Betani ña, Yesu inte yokawo. 13 Më nuk ñaŵët anuÿ nte

✧ 11:9 11.9: Wahnëŵ 118.25,26

hnëpëko, njilehn njëk bi tëkatëd ga ntëwëk; bare ga tëkëk yaryef fo tëkatëko, kabi tëkëlohna ten wati nte ntëwahnëd wanuÿ ña. ¹⁴ Awa Yesu më ntehnëk anuÿ ña: «Bokëdila alëw muk!» Vëréfal vëlëwu va nkwëryëniho wanës watac.

Yesu Cery Wën Cankaf hna

¹⁵ Awa tëkëlehnëni Yerusalem hna. Yesu tënkëko selege Cery Wën Cankaf hna pëgwëlehn ntandëhni vële wafëdëho do lawëdëho va; këfëko watabali vëwëcët koryi do gë watinki vëwaf wëfah va, ¹⁶ do wëla aryampo tavëlawohna njo ñoñ Cery Wën Cankaf hna. ¹⁷ Tac më karanëkëhni aki: «Gena bi vikerëh hna Wënu ña më lehnëk:

«“Cery mën ña, Cery iyëfa soñe bulunda fop macëde”✧?»

Do nkwënëko: «Bare wühnë sowa vële lirun!»

¹⁸ Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharañ sariya va njëtaniho watac do njëkëlehnadëniho fere ndawëhnahnëniha Yesu; bare ntakëkëhniwo g'umë kabi kore ÿa fop nëñahnëkëhniwo gante karanëdëhëhniwo ka.

¹⁹ Ga nëkak Yesu gë vëréfal vëlëwu va cahnëniho naw hna.

Yesu gë anuÿ kankah

²⁰ Ga pacëk kobëri fo, ante ndëcëdëniho nkaw ña, nuniho anuÿ ña kankëko fop hafo vënkahn hna. ²¹ Piyer më ndënkwëtak ile liyako ÿa më ntehnëka Yesu: «Aharan, yëkëry anuÿ nte ryëwanëruho antë mbok tok ahnë muk ña, kankëk fop.»

✧ **11:17** 11.17: Esayi 56.7

²² Awa Yesu më ntehnëkëhni vërëfal vëlëwu va: «Kwëtahnëryina Wënu ɲa! ²³ Toña ŷa fëyadëmu, ge ahnë ntehnëka iɲi kuɲ: “Matëry ani ayi alëba wov hna”, ge gwajëlehnadina ntaɯary dëwu hna, bare kwëtahn ile nësëd ŷa ntiyad, awa watac ntiyaryëdëha. ²⁴ Soɲe umë, lehnandëmu; ge muntadun soɲe arëyu iñë, kwëtahnëryin paryi nuɯadun do irac njęfaderun. ²⁵ Ge muntadun, hara ahnë lavëkuna, tavëhnëryina, do tavëhna hnu Rëmun ile ye g'ambin ŷi fëna ile wënerun ŷa. ²⁶ [Bare ge tavëhnedilunëhni hna vëyëntaɯ va, Rëmun ile ye g'ambin ŷi fëna tavëhnediluhna wameh hun ɲa.»]

Ne matik fanka Yesu fa

²⁷ Yesu gë vërëfal vëlëwu va mboko mbokani gë Yerusalem. Wati nte njasëlehnëdëho Yesu selele Cery Wën Cankaf hna, vësankaf vësëna wasadëha va, vëharaɲ sariya va gë vicër va më tëhaniha. ²⁸ Tëyëniha: «Gë fanka iŷëhne ntidu vëyïn? Mo lehnëki alind?»

²⁹ Yesu më ntëkwakëhni: «Iñë ryampo fo rëyëdëmu; ge ntëkwarunëho, awa pëyadëmu fanka fale lihahnëdëfu vëyïn va. ³⁰ Mo fayikawo San njaryënd? Wënu ɲa bi ye ma vahnë va ye? Dëkwaryino.»

³¹ Pëgwëlehnëni nkwajëlëndëni vëhni fo ntehnëndëni: «Ge ntëkwayinëk: “Wënu ɲa fayikawo”, tëyëdëhëfu bi soɲe ye woyinëk kwëtahnilënahna? ³² Bare ge ntëkwayinëk: “Vahnë va fayikawo...”» Ntakëkëhniwo gë kore

ÿa, kabi vahnë va fop nahaniho San kila paryi yeho.

³³ Awa më ntëkwaniha Yesu: «Yëtëlëfuhna.»

Yesu më ntehnëkëhni: «Ami fëna pëyadiluhna sifa fanka fale lihahnëdëfu vëÿin va.»

12

Uhnës uryindaryindan soje vëyam vëyapah

¹ Tac Yesu pëgwëlehn nësëhnëndëhni gë wahnës wađindaryindan: «Nkeho asan ale fëlëko kaÿ waresen, do kece, tac mbëry ile rëkëde ñwëÿehnahnënde waresen wã do pël ide nte rëkëde njaŵahnënde kaÿ inja. Tac, kwëtehnahnëkëhni vëyam njilehn uyas. ² Wati ßarëp hna, më payëka aryokuñ a alëwu aryampo nji vëyam hna njëdajëniha sah lëwu wã hn'ile mbarëpëni hna. ³ Bare vëyam va më pëlanaha aryokuñ a, ndafëniha, ntalehnëniha wëbák fo. ⁴ Awa ahwëhn kaÿ a më payëka aryokuñ ahaŵary; arac më ndafëniha nkaf hna do njewëniha. ⁵ Ahwëhn kaÿ a më mbok payëka kat ahaŵary; arac, më ndawëniha. Do koyëna ntinihëhniwo vëhaŵary vëyabah: ndafënihëhni vëryampo, vëÿëntaŵ va ndawënihëhni.

⁶ «Ahwëhn kaÿ a asan aryampo fo nko-ryaryëko: aju ale ñad d'us a yeho. Më payëka aju rëkwa ÿa gë vëyam kabi ntehnëko: "Ntënënedëniha ajë mën aÿi."

⁷ «Bare vëyam va më ntehnëlëni: "Wëliho ale lëwëd a! Yinëfu, ndawëina, tac fuhnë hwëhnëden kaÿ inji!" ⁸ Më pëlanaha aju ahwëhn kaÿ inja, ndawëniha do canëniha kaÿ hna.»

⁹ Awa Yesu më tëyëkëhni: «Hak ntidëhëhni ahwëhn kaÿ inji? Njijëd umë dënk ndawëhni vëyam vi do kwëtehnañhëhni vëyam vëhaŵary.

¹⁰ Karañëluhna bi wañi wanës Wënu?

«“Itaka inte cañëtaniho vëvëry vacery ña vacak ye tame inte mbëryahnëk Wënu ña cery ntëwu ña fop.

¹¹ Ahwëhn a lik umë do nkwanëk ðus njëki!”✧»

¹² Vësankaf wasëwif va njëkëlehnadëniho fere pëlahnëniha Yesu, kabi wañi wanës vëhni ntehnëdëho. Bare ntakëkëhniwo gë kore ÿa; awa më tavëniha njilehni.

ÿatatanke Sesar

¹³ Wafarise wëryampo gë wëlawo Eroð ŵa fayiko vëhni Yesu hna nji pëlahjëniha gë wanës wadëwu ña dënk. ¹⁴ Më njijëni ntehnëniha: «Aharan, njëtëbun toña ÿa hnësëdë; kwëtahnëlihna nëf ile nke ahnë do dënënëdila ahnë kabi aryëndah ye, bare njasa nte ñad Wënu ña haranëdëhëhni. Pëyaryifu, sariya fu ÿa maŵëryak bi ma maŵëryana cosi ÿatëtanke ÿa asankaf a, Sesar? Tëfëkëfu bi sosëfuna?»

¹⁵ Bare Yesu njëtëko cowëni ile nahani paryi ÿa; më ntehnëkëhni: «Soñe ye rëndëndunëho urënd? Yonëhnino uÿëc koryi, ñadëfu hnuwu.»

¹⁶ Më njëdaniha. Awa, Yesu më tëyëkëhni: «Yëka mo g'uŵac mo liyik koryi li?»

Më ntëkwaniha: «Sesar ye.»

¹⁷ Më ntehnëkëhni: «Bësaryina Sesar ile kwëhnëk ÿa do Wënu ña ile kwëhnëk ÿa.»

Idëkwa dëwu ña pëmpëhnahnëkëhniwo d'us.

Itëy soñe ibëhn vësëm ña

¹⁸ Wasaduse njilehnini vëhni Yesu hna. (Vëhni lehnëdëho vësëm va vëvëhnëd'ina.) Më tëyëniha aki: ¹⁹ «Aharan, Moyis njëd'akëfu an'akwëda: “Ge asan ÿëlëk, do cëm hara tavëna vutah, aheryu ntëwëd'ëha asëval a soñe nagëhnahna acëru vutah.” ²⁰ Awa, nkeho hwënta ryampo, vësan mbëd'gë vëhi vële vankëko rëm gë hnëm. Aryënkwerëyënkwa a ñëlëko do cëm hara tavëna vutah. ²¹ Ahigëna ÿa ñëlëgëkawo asëval arac, do cëmëg hara tavëna vutah umë fëna. Koyëna nkehawo ararëna ÿa fëna, ²² do mbëd'gë vëhi va fop ñëlënihawo asëval a rac do cëmëni hara vëravëhna vutah. Ga puni vëhni fop, asëval a fëna cëmëgëlehn. ²³ Hnë wati bëhn hna, ge matëni vësëm va, mo hwëhnëd'ëha awa asëval aÿi? Kabi mbëd'gë vëhi vi fop ñëlënihawo!»

²⁴ Yesu më ntëkwakëhni: «Mpaÿëmpaÿadëhu, do njëtërun bi soñe ye ye? Kabi yëtëluhna vikerëh va do yëtëluhna fëna fanka Wënu ña. ²⁵ Ge vësëm va mbëhnëni, vësan va gë vësëval va vëvokëd'ina ñëlëlëni, had wamëleka wab g'ambin ki nkefëni. ²⁶ Bare soñe vële vëhnëd' va, koßëri karanëluhna bi kayëte nte kerëk Moyis nte hnësëd' soñe fatëh fante ÿagëd'ëho fa? Wënu ña më lehnëkawo Moyis: “Wën Abëraham ña yëbu, Wën Isak, do gë Wën Sakob.”» ²⁷ Yesu më nkwënëk: «Wënu ña Wën vële wok vësëmëna ye, gena Wën vësëm; mpaÿëmpaÿaku d'us.»

✧ 12:26 12.26: Icahn 3.6

Akwëda Wën nte ÿak hnëfak

²⁸ Aharaŋ sariya wëryëkëhniwo ga nkwajëlëdëni. Njëtëko toña ÿa ntëkwakëhniwo Yesu wasaduse wã; më tëhaka do tëya: «Aŋëhne kwëda Wën ÿak hnëfak?»

²⁹ Yesu më ntëkwaka: «Wëli akwëda nte ÿak hnëfak ña: “Nëpary, Isërayel, Ahwëhn a Wën fu, umë fo ye Ahwëhn. ³⁰ Nahnëryehna Ahwëhn a Wën hu ña gë sakahn hu fop, g'intaŵary hu ña fop, gë hakili ÿa fop, do gë fanka hu fa fop.”[☆] ³¹ Do wëli kigëna ña: “Nahnëryehna had wëjë dënk.”[☆] Gena vakwëda vante ÿak hnëfak lëbëka vani.»

³² Awa aharaŋ sariya ÿa më ntehnëka Yesu: «Njivëk ðus, Aharaŋ. Ile lëkwaru ÿa toña ye: Ahwëhn a fo ye Wënu ña, Wënu hukawary gena, ge gena umë. ³³ Awa ale-wo-le tëfëka ñahna Wënu ña gë sakahn lëwü fop, gë hakili lëwü fop, do gë fanka falëwü fop; do tëfëka ñahna aÿëntawü ÿa had umë dënk. Umë njivëk ðus ntëbi sifa wasadëha wale-wo-le canëhnëde Wënu ña do gë wësaŵ ule ndawëhnëdëhëhni wï.»

³⁴ Yesu njëtëko gë hakili ntëkwako; awa më ntehnëka: «Ijaŵëtalihna Nawë Wënu ña.» Ga ndëcëk watac ahnë dëkëlohna mbok tëya iñë.

Arëhnayik a gë David

³⁵ Yesu karaŋëdëhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna më tëyëk inï tëy: «Hak kod ntehnëni vëharaŋ sariya vi Arëhnayik a Aju David ye?

[☆] **12:30** 12.30: Divëta Sariya 6.4-5 [☆] **12:31** 12.31: Soŋe Walevi 19.18

³⁶ Kaſi David umë dënk lehnëko ante pëbëkawo Iyir Ipacah iña:

«“Ahwëhn a Wënu ña më lehnëka Ahwëhn mën a:

Yij alaña g'irëhw mën,

hafo hale këfëdëfuhëhni vële ÿewëki va haryënkwa hu.”

³⁷ David umë dënk “Ahwëhn” macëdëha: awa hak kod nke Arëhnayik a fëna aju David?»

Wanira soñe vëharan sariya

Kore yabah hnëpadëhawo Yesu g'uhnatah.

³⁸ Wëlin ile karanëdëfëhëhniwo ÿa: «Keharyinëhni vëharan sariya vi, vëhni vële nëñahnëk gwërëtalehn gë vacud vajaryah do ÿad nkañëndeni g'untënah wañëwa bulunda hna; ³⁹ tëhnadëni wëlaña wale rëkëde nuhahnëndeni vacaliña hna do gë wëlaña vahnë vëlenah hn'ile tokëde roka sankaf hna. ⁴⁰ Fop tebedënihëhni vësëval vële cëmaryëk vësan va ile kwëhnani ÿa, do tañ njëfadëni iyëfa yaryah kamahnahni. Gë wayap kitinjëdëni ntëbini vahnë vëñtañ vi fop.»

Uyëdahn ule canëk asëval ale cëmaryëk asan

⁴¹ Yesu darël hn'ile kwëtëde uyëdahn vë Cery Wën Cankaf hna ntañako, do njëkëdëho bi hak kwëtëdëni vahnë va koryi ÿa. Vëvetak vëyabah koryi yabah kwëtëdëniho. ⁴² Asëval ahañëhnañ ale cëmaryëk asan më tëkik do kwët vunëc vuki vunte wok yabëlahna nafa.

⁴³ Awa Yesu më macëkëhni vëréfal vëléwu va do ntehnëhni: «Toña ÿa fëyadëmu, añi asëval ahañëhnañ, uyëdahn léwu ule kwëtëk wã yabëk

ntëbi va vëyëntaŵ ŵi fop. ⁴⁴ Kabi vëyëntaŵ vi fop koryi ule wok balëlëhnhna kwëtëni; bare umë, hn'uhayëhnah lëwu hna, njëdahnëk le kwëhnak ŷa fop, ile rëfakëha kwëta soŋe lëwu ŷa dënk.»

13

Yesu ipërëkan Cery Wën Cankaf ŋa pëyahnëd

¹ Ante cahnëdëho Yesu Cery Wën Cankaf ŋa, aryampo vëréfal vëlëwu hna më ntehnëka: «Aharan, yëkëry! Wëraka wasankaf ŵa nkwamëk ka! Acery ŋa naŷëk dŵu!»

² Yesu më ntëkwaka: «Gena nudu bi vanji vacery vacankaf? Wëla itaka dampo godina tinda hn'iñëntaŵ; fop nihëde.»

Ambër g'uryëñah

³ Yesu hn'ikuŋ Oliviye hna ntañako, pabat gë Acery Wën Cankaf. Piyer, gë Sak, gë San, do gë Andëre fo nkeniho, më tëyëniha: ⁴ «Pëyaryifu bi guve ntiyaŵ watac do ye yeŵ dahëse le rufahnëd ante ntiyahnëd vëyin fop ŋa.»

⁵ Awa Yesu pëgwëlehn ntehnëndëhni: «Kwëtëryin hakili, ant'aravu arokayiwu! ⁶ Vahnë vëyabah njijëdëni mëcani uŵac mën ŵa do ntehnëndëni vërehnayik ye! Tokaŵënihëhni vahnë vëyabah. ⁷ Ge nkwëryëdun ga nësëde soŋe wamët nkal g'inkal darël hun do gë wakasëk soŋe wamët wabë ŋaŵët ŋa, antë ntaku; watac afo ntiya, bare gedina ten wapuya ŷi duniŷa ŋa. ⁸ Bulunda rëkëd mëtëndëni gë bulunda ŷëntaŵ, do ahnaŵ pëgwëdëha ahnaŵ aŷëntaŵ; nkeŵ iñënka nkal hnë waresiŷo

wayabah, do g'inte ɲa. Nkeɗ had lav idonk hnag ryënkwëryënkw.

⁹ «Bare wũhnë, diryin wajira! Kabi vahnë va njiryeryëdënihu Mbara Vëhitiɲ hna; ndafëderun vacaliɲa hna. Njiryeryëderun haryënkw hnë waguverëner hna gë vëhnaŵ hna soɲe lëmën, waseɗe mën yedun haryënkw lëŵ hni. ¹⁰ Afo Wanës Wakasëk ɲa pëyayini wabulunda ɲa fop ten. ¹¹ Age pëlayirun soɲe ayiryeryiwu vaki-tiɲa hna, antë nkehahnahnu ile rëfëka ahnësu; nësëryin wanës wante njëɗafëhu Wën wati rac ɲa, kabi geɗina wũhnë rëkëɗ ahnësëndu bare Iyir Ipacah iɲa rëkëɗ nësënd.

¹² «Vële vankëk rëm gë hnëm njëɗahnëlëdëni soɲe ndaŵini, do warëm wã fëna koyëna ntidënihëhni vutah vuntëŵ hni va; vutah va ñëwëdënihëhni vële hnagëkëhni va do ndaŵëhnëdënihëhni. ¹³ Vahnë va fop ñëwëdënihu soɲe lëmën. Bare ale yaŵënaɗ hafo pu ŷa, Wënu ɲa pehëtëdëha.»

Iñë hayah dëcët

¹⁴ «Ge nudun ile wãcëde “Iñë hayah dëcët ŷa*”, hn'ile nkok tëfëlahna nke hna (arabi ale haraɲëɗa nkwëry waɲi!), awa vële yed Yuɗe va tëfëdëha nkaryëni gë wahuɲ; ¹⁵ ale yed yaɲ cery ntëŵu hna, ge cëlik, tëfëlahna tënk soɲe nuf iñë bambery; ¹⁶ do ale ye hn'ikaŷ hna tëfëlahna mënc gë ŷalu soɲe njoj cud cankaɗ ntëŵu ɲa. ¹⁷ Mekëhni vësëval vëryonkah va

* **13:14** 13.14 Iñë hayah dëcët ŷa: Yesu nësëɗ paɲare iñë ile yijëɗ tonkën Cery Wën Cankaf ɲa. (Daniyel 9.26-27)

gë vële yëwëndëdfëhëhni vutah vuntëw hni va hnë wafac warac! ¹⁸ Muntaryina Wënu ña antë tëki hnë wafac wale tëvëd gë fanka hna! ¹⁹ Kabi hnë wafac warac, mbër ña njabëd ðus ntëbi vambër vante yedëho kobëri wapëgwa ðuniÿa vi, ante ntiko Wën fop ña, hafo gaki, do bokëdina nke sifa rac muk. ²⁰ Ge ñaÿëtakëndina Ahwëhn a Wënu ña waÿi wafac ahnë gokëndina, bare ñaÿëtëk soje vahnë vële tëhnaq pehetëni va. ²¹ Awa ge ahnë ntehnëku: “Yëkëryina, ale tëhnaq Wën ÿa ani nke, Arëhnayik a!” ma: “Yëkëryina, hnani nke!” nt'ahwëtahnu. ²² Kabi, vërehnayik gë wakila vële wok wayena paryi cahnëdëni; rëkëd ntindëni vifëmpëhnaq gë wëdahëse tokahnënihëhni vële tëhnaq Wën va ge kokënd nke. ²³ Awa wuhnë, diryïn wajira! Pëyamu fop kobëri fo.»

Ajë Ahn'a njjëd

²⁴ «Tac, ge ndëcëk wafac ambër warac,
«lav wã kuyëd,
lepera wã bokëdina ntanc,
²⁵ wamol wã njojëd,
do wëfanka wale ye g'ambin wã ñënkaq.”

²⁶ «Awa nude Ajë Ahn'a, ga tëkid vënar hna, gë fanka do gë icëmb cankaq. ²⁷ Payëdëhëhni wamëleka wadëwu ña mbarëpinihëhni vële tëhnaq va vacape vanah vamb nkal vi.»

Ile karañëd anuÿ

²⁸ «Nkwëryëryïn le karañëd anuÿ ñi: ge tëk nëp tuñ njëtëdun wati hasëk ÿa tëhajëk.
²⁹ Ndampo fo nke, ge nurun vëÿïn fop ga tëkid,

wati ŷa tëhajëk, ntiyađ. ³⁰ Toña ŷa fëyadëmu: vahnë vëvë gaki vi vësëmëđina fop hara diyana vëŷin fop. ³¹ Ambin ñi g'inkal inŷi godina, bare wanës mën ñi nkođ kwëlëkwël.»

Wënu ña fo yëtëk wati nte mbokajëđ Yesu

³² «Ahnë yëtëna bi guve tëkiđ fac ma wati le ntiyađ vëŷin ŷa, wëla wamëleka wađ g'ambin ñi gë Aj'a dënk; Rëm ŷa fo yëtëk. ³³ Diryin wajira! Nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi guve tëkiđ wati ŷa. ³⁴ Nkeđ had asan yik uyas: ge matëk tere hna, taveryëđëhëhni fop vëryokuñ vëlëwü va, njëđadëha ale-wo-le đoku minu ile rëkëđ ndokuñënd do ntehna ayëka rënka ŷa nt'ahnama. ³⁵ Awa nt'ahnamawu, kabi yëtëluhna bi guve mënciđ Ahwëhn tere ŷa: mpëđ g'anëka ga nkeđ, ma gandëcak ga, ma tara cale ña, ma g'acahnëfëđ ga. ³⁶ Antë mënci hnë wati le worun nahaluhna do njij tëkatu ga namarun. ³⁷ Ile hnësëhnedëmu ani ŷi, hnësëhnedëfuhëhni vahnë va fop: ant'ahnamawu!»

14

Icëm do g'ibëhn Yesu ña

Vësankaf va njëkëlehnëđëni pëłaniha Yesu

¹ Awa wafac wahi wojëko nkehahn ambënt Pak ña do g'ambënt nte rokande mburu kwëhn levir këm ña. Vësankaf vësëna wasadëha va gë vëharanŷ sariya va njëkëłendëniho tokaniha Yesu pëłaniha hara bulunda ŷa wayëtëna, ndaŷëhnëniha. ² Ntehnëłëđëniho:

«Kodfelënëhna ntiyin watac hnë wati ambënt hna, ge gena më bulunda ÿa dakëna ñañënani.»

Asëval rurëdëha Yesu ðatikola

³ Yesu Betani nkeho, tere Simo ale hwëhnako mbiÿ ña. Wati nte tokëdëniho roka ña, asëval tënkelehni gë sëleku* ðatikola hambah ntaÿi le lihahnik narëd† paryi. Më podëtëk do tura Yesu nkaf hna.

⁴ Awa vëryampo hnë vële yentiko hnam va më ntavëkëhni ðus, pëgwëlehnëni nësëlehnandëni vëhni fo: «Soñe ye përekanëk iÿi ðatikola?

⁵ Kokënde nkwafo gë koryi yabah ðus tac njeðini koryi ÿa vëhaÿëhnah va!» Awa më ñañëhahnëniha asëval a.

⁶ Bare Yesu më ntehnëkëhni: «Tavëryina yam. Soñe ye ryëñanërunëha? Ile ntinëhnëko ÿi njivëk. ⁷ Nkelahnëdun kwëlëkwël vëhaÿëhnah va do wati-wo-wati ÿadun ÿa kodun alinëhnuni ifëren; bare ami, gelahnëdëfelënëhna kwëlëkwël.

⁸ Ntik ile mëkëk ÿa: kobëri fo turëko ðatikola ÿa mbahn li pëhwëtanëhnahno ibañ ña. ⁹ Toña ÿa fëyaðëmu: hn'ile-wo-le pëyahnëde Wanës Wakasëk ña ðuniÿa li fop, tëfëtade fëna ile ntik aÿi asëval do ndënkwëtade.»

Yuda pëhna njëdahnä Yesu

¹⁰ Awa Yuda Isëkariyot, aryampo vëreðal Pëhw gë Vëhi hna, njiko nësëlini gë vësankaf vësëna wasaðëha va gante tëfëka njëdahnä Yesu ka. ¹¹ Vëhni, nëñëkëhniwo ðus ante

* **14:3** 14.3 Sëleku: g'itaka nte hwëhna nafa do wacik alëbatër ÿa ntiyik. † **14:3** 14.3 Narëd: atëh ye, nkahn ntëwu ña lide ðatikola ile hambëk ntaÿi.

nkwëryëniho watac ña, më ntehnëniha cosëdëniha koryi. Yuda pëgwëlehn njëkëlehnand fere fale rëfëka njëdahnëhni Yesu fa.

Yesu pëhwëtaÿehnëd roka Pak

¹² Fac ryënkwëryënkw ambënt mburu kwëhn levir këm hna, hnë fac ile ndawahnëdëni vupe soñe roka Pak ÿa, vëréfal va më tëyëniha Yesu: «Ne ñadu yifu afëhwëtanëhni roka Pak ÿa?»

¹³ Më payëkëhni vëhi ntehnëhni: «Yiryin nawñ hna, nufunëha asan ale ryibëk unkwahn wënka. Tëfëlehnëryina. ¹⁴ Hn'ile tënkëd hna, dehnëryina ahwëhn tere ÿa: “Aharan a tëyëdëhi: ‘Ne nke acery ante rokandëbun roka Pak ÿa gë vëréfal mën va?’ ” ¹⁵ Tufëdëhu cery cankaf yan etas hna nte fëhwëtik g'ile valëdëhu ÿa fop. Hnam pëhwëtañun soñe roka ÿa.»

¹⁶ Vëréfal va njilehnëni g'inañ; tëkatëni fop gante ntehnëkëhniwo Yesu ka, pëhwëtani soñe roka ÿa.

¹⁷ G'anëka ga Yesu gë Pëhw gë Vëhi va tëkëlehnëni. ¹⁸ Wati nte tokëdëniho roka tabali hna, Yesu më ntehnëkëhni: «Toña ÿa fëyadëmu: aryampo hnë wuhnë, ale rokëlandëbun, tokadëho.»

¹⁹ Vëréfal va fop njamëlehnëni, pëgwëlehnëni tëyëndëniha aryampo aryampo: «Ami bi ye?»

²⁰ Yesu më ntëkwakëhni: «Aryampo ye hnë wuhnë Pëhw gë Vëhi vi, ale labëlandëbun mburu ña hnëhët li. ²¹ Ajë Ahn'a cëmëd, gante nësëk vikerëh soñe lëwu ka; bare horot sankaf nuÿad

ale rokadëha Ajë Ahn'a! Antë mbërayi nagi feceko asan arac!»

Roka Ahwëhn a

²² Wati roka hna Yesu më nufëk mburu ña, do më nkubëlehnëk njëdfahni vëréfal vëlëwu va, ntehnëhni: «Tokëryin, mbahn mën ña ye.»

²³ Më mbok nufëk nkëlëwa uñen waresen ña, camehna Wënu ña, do njëdfahni ceni vëhni fop.

²⁴ Yesu më ntehnëkëhni: «Sat mën le ñabahnik kwëtëla gë Wënu ña ye do ryehëtik soñe vahnë vëyabah. ²⁵ Toña ña fëyadëmu: bokëdä sewu muk uñen waresen hafo fac le sahandëbu ñen kasëk Naw Wën hna.»

²⁶ Njëwëlehnëni wahnëwë ambënt ña tac njilehnëni hn'ikuñ nte wacik Oliviye ña.

Yesu pëyahnëd Piyer njahëtaðëha yëtëlahna

²⁷ Yesu më ntehnëkëhni vëréfal vëlëwu va: «Wuhnë fop tavëdfunëho kabi karajëde vikerëh hna:

«“Ndawëdfëfuha aheryëherya, do wape ña campëdëni.”»

²⁸ Yesu më nkwënëk: «Bare ge mbëhnëbu, njidëfu hnapëhëndu Galile hna.»

²⁹ Piyer më ntehnëka: «Lakënde tavënihi vëyëntaw vi fop, ami tavëdila.»

³⁰ Awa Yesu më ntëkwaka: «Toña ña fëyadëmi: dol, hnë uñi mëd dënk, ani gë tarahnënd cale ña wahwënta wahi, njahëtaðu wahwënta warar yëtëlihohna.»

³¹ Bare Piyer më njawëñëko g'ahawary wanës wadëwu ña ntehn: «Yahëtaða muk, wëla ntehni

tëfëka sëmëntiwu gë wëjë.» Vërfäl vëÿëntaŵ va fop koyëna nësëniho.

Yesu Setësemane hna njëfad

³² Yesu gë vërfäl vëlëŵu va tëkëlehnëni hn'ile macik Setësemane, më ntehnëkëhni: «Dañaryin ani hafo yiwu ŵuntaju.» ³³ Tac më njokëhni Piyer, gë Sak, do gë San. Pëgwëlehn njëtand yiŵëhnaŵ g'ufëmpëhnaŵnaŵ ŵa. ³⁴ Më ntehnëkëhni: «Ntaŵary mën iŵa pëbëka yiŵëhnaŵ sankaf ðus hafo yewu had ale sëmëk; ñëwëryin ani do ðuñënyin ant aryaku wakwëd.»

³⁵ Yesu më njik ñaŵët toye, njok nkal li kobalehn do njëfa aki araŵi Wënu ŵa ñaŵëtëhna, ge kod nke, iŵi wati horot. ³⁶ Ntehnëdëho: «Apa, Rëm mën, kodu ali ile-wole ŷa; ñaŵëtënde antë tëkëhne iŵi horot. Bare ant'ali ile ŷadëfu ami, diry ile ŷadu wëjë ŷa.»

³⁷ Tac më mbokajëk hnë vërfäl vërar hna do nji tëkatëhni ga ndakëni wakwëd. Më ntehnëka Piyer: «Simo, ndakëru? Mëkëlihna aryuñëna wëla wati ryampo fo hara ðakëlihna? ³⁸ Ant'ahnamaŵu do njëfaryin soŵe gante kodun ayawënahnu ge njëkëhnañëderun. Ahnë ñad ntind yivah yabah, bare mbahn iŵa kwëhnana fanka.»

³⁹ Umë mbok ñaŵëtak mbok njëfa gante ndënkwakëh njëfa ka. ⁴⁰ Tac më mbok mbokajëk vërfäl hna do mbok tëkatëhni ga ndakëni wakwëd; wahodilohna mbok ñesëni. Do wayëtëlohna ile ntëkwadëniha.

⁴¹ Ante mbokajëk rarëna ña, më ntehnëkëhni: «Nkorun aryaku do njinëgadun? Puk! Wati ÿa tëkëk. Yëkëryin, Ajë Ahn'a njëdadëniha vëwën va. ⁴² Matëryin, njiyin! Yëkëryina, ale yëdahnëdëho ÿa tëhajëdëho!»

Ipëla Yesu

⁴³ Yesu nkoko nësënd ante tëkiko tañ Yuda ña, aryampo hnë Pëhw gë Vëhi hna. Gë kore vële yoko viwëta, wasëlame gë waryoko nkeniho. Vësankaf vësëna wasadëha va fayikëhniwo gë vëharañ sariya va do gë vicër va.

⁴⁴ Yuda, ale yëdahnëdëhawo Yesu ÿa, nkabëkëhniwo kore rac dahëse ile ntid' ÿa: «Asan ale vucëdëfu ÿa, umë ye. Pëlaryina, ayowuna, do ayëkanduna d'us.» ⁴⁵ Yuda tëkind tuñ, tëhalehna Yesu do nkaÿa: «Aharan!» Tac mbucëlehna. ⁴⁶ Awa vële nkejëniho va nëñëlëhnëlehnëniha Yesu pëlanaha. ⁴⁷ Aryampo hnë vële nkeniho gë Yesu va më pëhwëtëk sëlame lëwu ÿa, do taÿa aryokuñ asëna wasadëha asankaf a ntëpëtëlehna nëf ña.

⁴⁸ Yesu më tëyëkëhni: «Gë wasëlame do gë waryoko bi tëfakëha ayinëhniwuno afëlawuno had bandi yëfu? ⁴⁹ Fac-wo-fac nkelandenëho do karanëdëfuhëhniwo vahnë va Cery Wën Cankaf hna, pëlalunoŵohna. Bare ntiyad' nkehahn ile nësëk vikerëh va.» ⁵⁰ Awa vërefal va fop tavëlehnëniha nkaryëni.

⁵¹ Jar rëfëlendëhawo Yesu, pand fo kurako. Njawëriko pëlayi, ⁵² bare tavëko pand inja nkaryëlehn ñas fo.

Yesu Mbara Vëhitiŋ hna

⁵³ Më njonihä Yesu gë tere asëna wasadëha asankaf a. Hnam mbarëlëniho fop vësankaf vësëna wasadëha va, vicër va do gë vëharan sariya va. ⁵⁴ Piyer ŋaŋwët tëfëdëhawo Yesu, tënkëlehn selele tere asëna wasadëha asankaf hna. Hnam, gë vëyëka va ntañantiko njer-antëdeho hwëdëh hna.

⁵⁵ Vësankaf vësëna va gë vëhitiŋ vëvë Mbara Vëhitiŋ va fop njëkëlehnëdëniho cedeya meh nte ndaŋwehnahnëdëniha Yesu, bare vëhnuŋalohna. ⁵⁶ Vahnë vëyabäh mërahnëdënihawo, bare wanës wadëw hni ŋa nëmpëlëko.

⁵⁷ Awa vëryampo më matëni mërahnëniha aki: ⁵⁸ «Nkwëryëbunëhawo ga nësëd: “Nihëdëfu ŋa Cery Wën Cankaf nte mbëryëni vahnë ŋi, do vokaryu vëryu kawary hnë wafac warar ante wod gena doku vahnë.”» ⁵⁹ Bare wëla hnë watac, wanës wadëw hni ŋa nëmpëlëko.

⁶⁰ Awa asëna wasadëha asankaf a më matëk tëya Yesu: «Dëkwadila bi ile ntehnëdënihi vëyi vahnë?» ⁶¹ Yesu ñoñ dëkwadilohna.

Asëna wasadëha asankaf a më mbok tëyëka: «Arëhnayik a bi yeru, Ajë Wën hunte sëmbëdëfun hi?»

⁶² Yesu më ntëkwaka: «Umë yëbu, wühnë fop nudunëha Ajë Ahn'a ntañad g'irëhw Wën Hwëhn Fanka Fop; nudunëha fëna ga njijëd vëŋar vamb g'ambin hna.»

⁶³ Awa asëna wasadëha asankaf a më citëk viyi vilëwu va do ntehn: «Gona mbalëfu gë wasede!

⁶⁴ Nkwëryërun wayew̃ wante njew̃ik Wënu ña. Hak ntehnërun?»

Vëhni fop ntehnëlehnëni menëk, tëfëka ndaw̃i. ⁶⁵ Vëryampo hnë vëhni pëgwëlehnëni tëpahnëndëniha Yesu, cankëniha yëka ÿi nkwëyatëndëniha do ntehnëndëniha: «Yëtëry, kabi kila yeru, pëyaryifu bi mo ryafëki!» Vëyëka va nufëlehnëniha Yesu poryëndëniha.

Piyer njahëtafëha Yesu

⁶⁶ Piyer gëd selele hna nkoko ante tëkiko asëval aryokuñ ava asëna wasafëha asankaf a.

⁶⁷ Nukawo Piyer ga njerantëde, më njëkëka d'us, do ntehna: «Wëjë fëna gë Yesu nkentiruhö, asan avë Nasaret aÿi.»

⁶⁸ Bare Piyer nambehnakawo Yesu ntehn: «Yëtëla bi ye ÿadu ahnës, gwëryëfä.» Tac më matëk selele hna nji rënka hna do icale tarëlehn.

⁶⁹ Bare aryokuñ a më mbok nuka do mbok ntehna tase vële yeho hnam va: «Aÿi asan, aryampo hnë vëhni ye!» ⁷⁰ Piyer mboko nambehnahna kat.

Ga mbiÿëk toyë, vële yeho hnam va më ntehnëniha Piyer: «Paryi nke, aryampo hnë vëhni yeru, kabi wëjë fëna avë resiÿö Galile yeru.»

⁷¹ Awa Piyer ndekalehn: «Arabi Wënu ña ntiwo wëh ge mërëdëfu! Lëk, yëtëlëwahna asan ale lehnëfun aÿi.»

⁷² Wati rac dënk, cale ña tarëlehn higëna ÿa, Piyer ndënkwëtalehn ile ntehnëkawo Yesu ÿa: «Tarahnënd cale ña wahwënta wahi,

njahëtaďëho wahwënta warar yëtëlihojna.»
Awa pëgwëlehn kond đus.

15

Yesu vëhni Pilat guverëner vë Rom hna

¹ Vësankaf vësëna wasadëha va, gë vicër va, gë vëharaŋ sariya va, do gë vëvë Mbara Vëhitiŋ va fop, mbarëniho kobëri fo g'acahnëfëđ ga soŋe nkwajëlëni. Më ñabehnëniha Yesu, njiryeryëniha njëđaniha Pilat.

² Arac më tëyëka: «Ahnaŵ wasëwif ŵa bi yeru?»

Yesu më ntëkwaka: «Wëjë hnësëk.»

³ Vësankaf vësëna wasadëha va viyë viyabah mërahnëđënihawo. ⁴ Awa Pilat më mbok tëyëka: «Ñoñ dëkwadila bi? Nkwëryëđu wante pëyahndëni soŋe lëŵ hu ŋa!»

⁵ Bare Yesu ñoñ golohna ntëkwand, hafo Pilat pëmpëhnahna.

⁶ Hn'ambënt Pak-wo, Pilat tavëđëhawo aramp aryampo, ale tëyëni bulunda ŷa. ⁷ Hara asan, ale ŵacik Barabas, sëđaryiko kaso hna gë vële ryawëkawo ahn'a ante ŋañëniho soŋe nkwëcëtini vësankaf ŋa. ⁸ Kore ŷa njilehnëni vëhni Pilat hna do pëgwëni vëhni fop tëyëndëniha ile rëk maŵëryanëđëhëhni hn'ambënt Pak hna.

⁹ Pilat më ntëkwakëhni: «Ñadun bi ravëhnuna ahnaŵ wasëwif ayi?» ¹⁰ Kabi Pilat njëtëko đus, g'iñëŵary njinenëhninihawo Yesu vësankaf vësëna wasadëha vi. ¹¹ Bare vësankaf vësëna va peñëđënihëhniwo kore ŷa ntehnëni: «Tavëndifuna Barabas.»

12 Pilat më mbok tëyëkëhni kat kore ÿa: «Ye ÿadun liwuŵa ale ŵacëdun Ahnaŵ Wasëwif aÿi?»

13 Më ntëkwaniha ndekatëndëni: «Pakëryehna hnë kërëwa!»

14 Pilat më tëyëkëhni: «Awa iÿëhne ŵeh ntik?» Bare mboko ndekani dŵus g'ahaŵary: «Pakëryehna hnë kërëwa!»

15 Pilat ñadëho nëjehnehni ßulunda ÿa, më tavëka Barabas; ga ntampëniha Yesu, më njëdäkëhni wasodafe ŵa pakëniha hnë kërëwa.

Wasodafe ŵa njafañëdëniha Yesu

16 Wasodafe ŵa më njonihä Yesu ßambery tere guverëner hna, do macënihëhni wasodafe ntahni ŵa fop. 17 Cudëniha cud mbëntah, do mbahnëni apënkŵ wadëmpëhn*, pënkŵëlehnëniha. 18 Tac pëgwëlehnëni njafañëndëniha ntehnëndëniha: «Nkaÿiru, Ahnaŵ Wasëwif!» 19 Ntänkëdënihawo, tëpahnëndëniha do ndëkwëhnëndëni haryënkŵ lëŵu. 20 Ante puhnani yafañ dëŵu ña, më cudëtëniha cud mbëntah ña, mbokaryëniha viÿi vilëŵu va do njonihä soñe pakëniha hnë kërëwa.

Yesu pakëde hnë kërëwa

21 Hara asan, ale ŵacik Simo, avë Sirent†, ŵëncidëho kaÿ. Rëm hni vēhni Alekësandër do gë Rufus yeho. Cape tac ndëcëdëho do wasodafe

* **15:17** 15.17 Cudëniha cud mbëntah, do mbahnëni apënkŵ wadëmpëhn: Vëntah ÿa soñe inaw ña ye, apënkŵ wadëmpëhn ña wëntëlëk g'apënkŵ ahnaŵ a. † **15:21** 15.21 Siren: nkol ye hnë nkal nte ŵacik gaki Libi.

ũa më porosiņëniha ndið kërëwa Yesu ýa.
²² Më njiryeryëniha Yesu hn'ile macik Golëgota;
 umë fëhnëtanëd «Kuņ Hëloyoy». ²³ Ñadëniho
 njëdaniha uñen nte hnaŵëlehnik gë d'atikola
 ile ũacik mir, bare Yesu më ñwëýëk. ²⁴ Tac
 pakëlehnëniha hnë kërëwa do pitëndëlehnëniho
 viyi vilëwu va do njëlëniho wanjël njëtahnëni bi
 mo hwëhnëd.

²⁵ Cahnëfëd fo woko ante pakënihawo ña.
²⁶ Aki keriko do pakiko yaņ lëwu njëtahnënde
 soņe ile ndaŵahnik ýa: «Ahnaŵ Wasëwif ũa». ²⁷
 Wabandi waki fëna pakaryiniho hnam d'arël
 Yesu, aryampo g'irëhw, aýëntaŵ a g'irahahn.
²⁸ [Koyëna ntiyako Vikerëh vinte fëyahniko:
 «Had vëwen va ntiryaryiko.»] ²⁹ Vële
 ryëcëd va nkëlënkëladëniho njëwatëndëniha,
 ntehnëndëni: «Hey! Wëjë ale lehnëko kodu
 ahnih Cery Wën Cankaf ña do avokary avëry
 hnë wafac warar, ³⁰ pehëtary wëjë dënk, cëli
 kërëwa hna!»

³¹ Vësankaf vësëna wasadëha va fëna
 gë vëharan sariya va njafaņëdënihawo
 ntehnëländëni: «Pehëtëkëhni vahnë vëhaŵary
 bare kodina pehëta umë dënk! ³² Arabi
 Arëhnayik a, ahnaŵ Isërayel a, cël
 tameki kërëwa hna! Ge nubun rac, awa
 kwëtahnëdëfunëha.» Vële pakëlehniniho gë
 Yesu va fëna njëwëdënihawo.

Icëm Yesu ña

³³ Lav a nkaf li nkeho, kuyëlehn nkal hna fop
 hafo hnë wëwati warar g'anent hna. ³⁴ Wati
 rarëna hna Yesu më ndekak gë fanka: «Eloyi,

Eloyi, lëma sabakëtani?» Umë fëhnëtanëd:
«Wën mën, Wën mën, soņe ye ravëruho?»✧

³⁵ Vëryampo hnë vële yeho hnam va, ga
nkwëryëni, më ntehnëni: «Nëparyin, Eli
macëd!»

³⁶ Aryampo hnë vëhni më nkaryëk koy
ankwëÿ hn'uñen ŋaňah do cob hnë ryoko,
tac njelëhnëlehna Yesu soņe ce do ntehnëhni
vële nkeni va: «Napëryin, nuđen ge Eli njijëd
cëlënda kërëwa li!»

³⁷ Tac Yesu më ndekak gë fanka cëmëlehn.

³⁸ Ipand dëndah, inte fokiko haryënkw yëwã
le ÿak sëvak Cery Wën Cankaf hna, citako fagant
pëgw yaň hafo gëd. ³⁹ Kapiten vë Rom, le
hahnëko haryënkw Yesu yã, nuko gante cëmëko
ka më ntehnëk: «Paryi nke, aÿi asan Ajë Wën
yeho!»

⁴⁰ Vësëval vëryampo yeho hnam, vëhni fënali
ňawët njëkëdënihawo. Hnë vërac, nken-
tiniho vëhni Mari mbë Magëdala, gë Sa-
lome, gë Mari hnëmu Sak toyë do gë Yose.

⁴¹ Tëfëlehnëdënihawo Yesu ante nkeniho Galile
ňa do ndokuñëhnëdënihawo. Nkentiniho fëna
hnam vësëval vëyabãh vëhawãry vële njijëniho
gë Yesu Yerusalem hna.

Yesu kwëtëde hn'iyag

⁴²⁻⁴³ G'anëka ga, Yosef mbë Arimasi tëkiko.
Umë ahitiň yentiko ale lënënik Mbara Kitiňa hna,
do itëk Nawë Wënu ŋa napëntëdeho umë fëna.
Fac pëhwëta ntawëla ŋa yeho, bëÿëdilo hna fac
ntawëla ŋa pëgwëdëho. Soņe rac ndëkahnëko

✧ **15:34** 15.34: Wahnëw 22.2

Yosef nji tëya Pilat iñas Yesu ɲa. ⁴⁴ Pilat pëmpëhnahnëkawo ante njëtako Yesu tëk cëm ɲa. Më macehnëka kapiten ɣa tëya bi paryi nke. ⁴⁵ Ga pëyahnëk, kapiten ɣa, paryi nke, Pilat më maŵëryanëka Yosef nuf ñas iɲa. ⁴⁶ Yosef më ntaŵëk yarëh, cëlëndëk ñas iɲa kërëwa hna, përyëk hnë yarëh do ndën hn'iyag nte yabiko hn'ikuɲ. Tac këryinjët bëraka pidahn rënka yag iɲa. ⁴⁷ Mari mbë Magëdala gë Mari hnëmu Yose njëkëdëniho bi ne ndënëde ñas Yesu ɲa.

16

Ibëhn Yesu

¹ Ga ndëcëko fac ntaŵëla ɲa, Mari mbë Magëdala, gë Salome, gë Mari hnëmu Sak më ntaŵëni datikola soɲe nji ntini ñas Yesu ɲa. ² Gë dimasi ɣa kobëri fo, ante pëhnëk lav ɲa, njilehnëni yag hna. ³ Ntehnëlëdëniho vëhni fo: «Mo yid këryinjëtëhnëfu taka nte fidahnik rënka yag ɲi?»

⁴ Bare ante tëkëniho ɲa nuniho taka cankaf iɲa këryinjëtiko cape ndampo. ⁵ Awa tënkëlehnëni yag hna do më nuniha ajar ga ntañak hnam g'irëhw; viyi vile yerëko had ambin wilëbilëk ntiyako. Vësëval va më pëmpëhnahnëkëhni, ⁶ bare jar ɲa më ntehnëkëhni: «Antë pëmpëhnahnu; Yesu mbë Nasaret yëkëlehnëdun, ale fakiko ɣa; Wënu ɲa mbëhnëndanëka, gena hnani. Yëkëryin, wëli hn'ile kwëtiko hna. ⁷ Tame yiryin afëyawuna Piyer gë vërëfal vëyëntaŵ va: “Njid napëhëndu

Galile hna; hnam nufunëha, gante ntehnëkuno ka.”»

⁸ Awa vësëval va cahñëlehnëni g'igary fo ñaŵëtani yag iña, kabi mbalëdfëniho ntakah ña. Do ñoñ wafëyalawohna ahñë, kabi ntakëkëhniwo.

Yesu tufëhnađëha Mari mbë Magëdala

⁹ [Ga mbëhnëk, kobëri fo g'acahnëfëd ga gë dimasi ÿa, Yesu vëhni Mari mbë Magëdala hna tufëhnaکو ten, ale ntanëhnëko wayine mbëd gë waki ña. ¹⁰ Umë njik pëyakëhni vële nkeniho gë Yesu va. Hara vahnë vërac njëwëhnëniho do kodëniho. ¹¹ Bare ga nkwëryëniha ga nësëd: «Yesu mbëhnëk, nufuha!» vëhwëtahñëlawohna.

Yesu tufëhnađ hnë vërëfal vëhi

¹² Tac, vërëfal vëhi yidëho gë vunkol vutoy. Yesu më mbok tufëhnađ g'ankeya nte nkok yavëtëdëna ten. ¹³ Vërëfal vëhi va më mbokani pëyanihëhni vëÿëntaŵ va, bare vëhni fëna vëhwëtahñëlëhniwohna.

Yesu tufëhnađ hnë vërëfal pëhw g'aryaw hna

¹⁴ Tac, ga ndëcëk watac fop, Yesu më mbok tufëhnađ kat vërëfal pëhw g'aryaw hna wati ante tokëdëniho roka ña; ñañënahñëkëhniwo soñe ile nkoni vëhwëtahñëna ÿa do g'ikamb vankaf vantëŵ hni ña, kabi vëŵawëhñëliwohna vële hnukawo ga mbëhnëk va.

¹⁵ Më ntehnëkëhni: «Yiryin ðuniÿa li fop afëyawuni vahnë va Wanës Wakasëk ña. ¹⁶ Alewo-le hwëtahñëd do njaryi ÿa pehetëdë; bare ale wod kwëtahñëna ÿa cëdëdë. ¹⁷ Wëlin

dahëse ile njavëtahnëdëni vële hwëtahnëk va: ntaďënihëhni wayine ɲa g'uŵac mën ŵa; nësëďëni vanësa wakaŵary; ¹⁸ge pëladënihëhni walën ma ge cedëni wanto wante ryawëď ñoñ didilëhnihna; tindëďënihëhni wëbák ɲa vëres va do vërac njëredëni.»

Yesu mbokad ďarël Wën hna

¹⁹ Ante nësëhnëďëhëhniwo koyëna ɲa, Ahwëhn a Yesu nufiko nkal li njoyi g'ambin do ntaña g'irëhw Wën. ²⁰ Vërefal va campëlehnëni gante-wo-gante soɲe pëyahnëni Wanës Wakasëk ɲa. Ahwëhn a ndemadëhëhniwo hnë ďoku rac gë wëdahëse wapëmpëhnahnah wante ntifëniho ɲa do tufahnëďëho wanës ɲa toña ye.]

lxx

Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala
Wamey: Vikerëh Vikasëk Wën gë Wapëgwala (New
Testament+)

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Wamey)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
f961026b-f72f-5bd7-9f75-efa7f932577e